

מעיונות

מפכים במרוקו

סיפורם של תלמידים שלוחים במרוקו

5743

1983

"מעיינות מפכים במרוקו"

סיפורם של תלמידים שלוחים במרוקו

כתיבה ועריכה: אליעזר מישולבין

עורכים אחראים: אליעזר אבצן ושניאור זלמן בלומנפלד

עיצוב: אברהם רייניץ

תמונות באדיבות: אליעזר אבצן, דוד כהנוב ואהרן לוי דייטש

דבר מלכות

ברכת הרבי הכובע התמימים השלוחים
 השניה (שבת חב"ד במרוקו לשנים תשמ"ג
 ותשד"מ אשר נאמרה לפניהם בגן-עדן
 התחתון שעות ספורות
 לפני יציאתם לשליחות.

יום רביעי, פ' ויצא, ח'
 כסלו ה' תשמ"ג, לאחד
 תפילת מנחה (בלתי
 מוגה)

איר זאלט פאָרן
 געזונטערהייט. און ס'זאָל
 זיין הצלחה רבה אין הפצת
 המעיינות און הפצת
 היהדות בכלל, ומתוך
 שמחה וטוב לבב, און
 באופן דמוסיף והולך ואור.

ובפרט אז איצטער איז
 חודש כסלו ובסיומו
 וחותמו החדוש איז ימי
 חנוכה, וואס הלכה כבית
 הלל אז מוסיף והולך בכל
 יום בנרות חנוכה – "נר
 מצוה ותורה אור" און
 ברזי דרזין דאורייתא.

במקום הקדמה

השליחות לשיבות ברחבי תבל היא דבר שבשגרה בליובאוויטש. הנוהג שהחל לפני עשרות שנים ובממדים צנועים הפך לתופעה ברובה סוד גלוי הוא כי רצונם של רבותינו נשיאינו ובמיוחד בדור השביעי הוא להרבות סניפים של "תומכי תמימים" בעולם כולו ולזכות את תלמידיהם להיות נר להאיר גם במאורות-חושך ובנקיקי-עלטה.

אך מקום של כבוד שמור לכמה ישיבות בעלות רקע ותנאים ייחודיים. אחת מהן היא ישיבת "תומכי תמימים" בקזבלנקה שבמרוקו. מרוקו שעל שפת הים התיכון, מדינת איסלאם תחת שלטון דיקטטורי – אינה בדיוק המקום שבו בחור חב"די אמור להרגיש בנוח בלכתו ברחוב. אך הריכוז הגבוה של אלפי יהודים, כמו דרש את ייסוד הישיבה. הסימפתיה של יהודי קהילות מרוקו אשר הופגנה באופן חוזר ונשנה בהזדמנויות שונות היא רק אחת ההוכחות הטבעיות לנחיצות קיומו של סניף אם ישיבות חב"ד בממלכה זו.

המעניין, שלמרות נתוניה הרוחניים בהווה, הרבי הביט על מרוקו בעין של כבוד רב, זאת, מפני הילת העבר וההיסטוריה היהודית העשירה. אי-לכך קרא הרבי לתלמידים הנשלחים להחזיר את העטרה ליושנה. ביטוי מפורש לכך ניתן בשיחה שנשא לפני תלמידי הקבוצה הראשונה, אשר קדמה לקבוצה

הנסקרת בחוברת זו.

מרוקו הייתה היעד הראשון אליו שלח הרבי שלוחים אחר קבלת הנשיאות. בתחילה נשלח הרב מיכאל ליפסקר ע"ה. הרבי הרי"צ נ"ע חפץ בכך, והנסיעה בפועל הייתה בהוראת הרבי, לאחר י' שבט. אחר כך בשנת תשי"א נשלח יבדלחט"א הרב שלמה שי' מטוסוב בהוראה ישירה מהרבי. ר' מיכאל ע"ה פעל גדולות ונצורות משך שנים רבות עד הגיעו לזקנה ושיבה. בתקופה שבה עוסקת סקירתנו, השליח הראשי היה הרב שלמה שי' מטוסוב.

בני הקבוצה הראשונה של התלמידים השלוחים שיצאה למרוקו זכו לקבל מהרבי את קווי היסוד. בדברים שנשא לפניהם, איחל הרבי שיחזיר עטרה ליושנה, והבהיר שהם נוסעים למדינה בה ציין התורה היה בהצלחה רבה, וגם פסקי דינים רבים האירו משם לעולם התורה, את תורת החסידות שהתגלתה בין התקופה הקדמונית לתקופת ימינו. הורה הרבי להפיץ בהרחבה, והביע את ציפיותו מהנוסעים שיקבלו השראה מנתוני העבר הללו, יחזקו ויאדירו את לימוד התורה – כולל מעיינות חב"ד במרוקו.

במשך כל התקופה הארוכה בת השנתיים צעדו התמימים לאור המסר הנפלא אשר בהשגחה פרטית נכתב ליום נסיעתם, ח' כסלו, בלוח "היום יום" על ידי המשלח בכבודו ובעצמו: "כשיתבונן האדם בגודל חסדי הבורא-ברוך-הוא, בכך שקטן שבקטנים כפי שהוא האדם, יכול להביא נחת רוח גדול לגדול הגדולים – וכמו שכתוב "ולגדולתו אין חקר" – עליו תמיד להיות במצב רוח מרומם ולעבוד עבודתו בלב ונפש חפצה".

האם ביצעו השליחים הצעירים את משימתם? האם הוארה קזבלנקה היהודית וגלילותיה? מסתבר שכן! התמימים שקדו בלימוד התורה, ופעלו להפיץ את המעיינות המקוריים גם ב'חוצה'. אם זה בקזבלנקה ואם במרקש, פס או מקנס, אגדיר, קניטרה, ועוד.

בתשורה נסקרות פעולות הקבוצה השנייה ששהתה במרוקו

בשנים תשמ"ג ותשד"מ (לצד מסמכים מרתקים בפרסום ראשון) אשר יחדיו יצרו תקופה עשירה של שקידה ועשייה, הפרחת שממה והשקעה פורייה. סיפורה של הישיבה מעוטר בראיונות אישיים שהעניקו השליחים הרב מטוסוב והרב רסקין, וגם התמימים שבהווה מכהנים בתפקידים מגוונים.

בפרסום ראשון מופיע סיפור השתלשלותה של התקנה הקדושה ללימוד הרמב"ם. תחילתו במבצע ייחודי מסוגו של חלוקת הרמב"ם אשר הגו התמימים והוציאו אל הפועל. המבצע כבש בסערה את היהדות התורנית במדוק והשפעתו הרחיקה לכת עד תקנת לימוד הרמב"ם העולמית. הסיפור בהרחבה מופיע כאן בפרסום ראשון.

זוהי מגילת גבורה של סניף תומכי תמימים מלא חיים, יוזמה, ואש חסינית שבועות בעורקים צעירים ומאירה לבבות המונים. זו מגילת הנצחה שבכוחו של המשלח ניתן גם בפינות הנידחות להפוך משפחות שלימות ולהכניסן תחת כנפי האושר האמיתי. זוהי מגילה שכולה נרות להאיר.

לתמימים הנשלחים לשיבות חב"ד ברחבי תבל כיום זהו מקור מעולה להכיר את מושג השליחות אצל התמימים.

סיפורה של קבוצת התלמידים השלוחים למדוקו מקרינה תמונה חיה של קיום שליחות כהלכתה: ללמוד כל היום, לשמור את הסדרים בהקפדה, ולהשכיל לקחת זמן אישי פנוי לצרוף ממנו זהב רוחני. למרות שהתשורה עוסקת רק בשליחות במדוקו, ידוע, שמאפיינים רבים, זהים בכל מסגרות השליחות, ואשר-על-כן ניתן ללמוד ולהקיש מאחת על רעותה.

תהי אפוא חוברת זו נר לרגליהם של חיילי בית דוד בדרך לניצחונם בהבאת הגאולה!

קריאה מהנה!

נטיעה חסידיית במרוקו המוסלמית

קבוצת התמימים - ומנהל "מרכז ופרצת" הרב לייבל רסקין

בשליחות המלך

נהרת אור פשטה על פניהם של שמונת התמימים בוגרי ישיבת "אהלי תורה" בקראון הייטס. זה עתה, לפני דקות ספורות קבלו הודעה טלפונית מהרב בנימין שי' קליין, מזכירו של הרבי, בה נמסרה להם הסכמת הרבי על זכייתם לצאת ולשמש כתלמידים שלוחים בישיבת חב"ד בקזבלנקה, מרוקו, לשנתיים ימים.

הימים – שלהי אלול ה' תשמ"ב. השמונה – שניאור זלמן אליעזר אבצן, שניאור-זלמן בלומנפלד, אהרן לוי דייטש, יהושע דוד הכהן כהנוב, שמעון מוצקין, יהושע מרוזוב, בנימין גרשון סרברנסקי ודניאל ירחמיאל קיי – החלו בהכנות. סידורים דוקומנטריים ובירוקרטיה של מחלקת הויזות בקונסוליה המרוקאית עכבו את הנסיעה, ורק ביום ח' כסלו תשמ"ג יצאה הקבוצה לקזבלנקה שבמרוקו. שעות ספורות לפני יציאתם לנמל התעופה קבלו התמימים ברכה מיוחדת מהרבי. הם הצטופפו בגן-עדן התחתון לשמוע בחיל ורתת את המסר הישיר מהמשלח. עודם נתונים תחת ההשראה מהמעמד הקדוש יצאו בני הקבוצה לנמל התעופה קנדי. הנהלת ישיבת "אהלי תורה"

שדירה מרכזית בקזבלנקה

ארגנה טקס מאולתר של צאתכם לשלום במתחם הנמל, בהשתתפות חברי הנהלה, ידידים ובני משפחה. הקהל אמר 'לחיים' ויצא במחולות ובריקודים לעיני המון רב שהתקבץ פשוט מתוך סקרנות. התמים השליח דניאל ירחמאל קיי נשא דברים קצרים על מעלת השליחות ואיחל לעצמו ולחבריו שישכילו למלא את משימתם נאמנה.

ההכנות לנסיעה לא התבטאו רק ברובד הגשמי. אדרבה, דגש רב הושם על הפן הרוחני. לשם-כך התכנסו התמימים לפני נסיעתם להתוועדות מיוחדת עם (להבחל"ח) הרב מיכאל ליפסקר (ע"ה) שהיה השליח במרוקו קרוב לשלושים שנה.

ר' מיכאל, גם לעת זקנתו עבד בשארית כוחותיו למלא את שליחותו במרוקו. הוא שמע מהרבה ידידים שכבר הגיע הזמן לסיים את השליחות ולפרוש למנוחה, אך דחה את כולם: "הרבי שלח אותי לכאן, ורק הוא יכול לומר שהסתיימה השליחות", טען בלהט. ואכן, רק לאחר ה'יחידות' בה שמע מהרבי שהסתיימה שליחותו – רק אז שב לקראון הייטס.

ר' מיכאל הישיש, סמל של התמסרות לרבי, שפע כל משך ההתוועדות הוראות מהרבי, סיפורים מהרבי, סיפורים מהשליחות ועוד פנינים חסידיות אשר יצקו יסודות של רצינות דבקות והחלטיות בלבבות הצעירים המתעתדים לצאת לצפונה של אפריקה ולהאיר נשמות אלוקיות.

מסלול הנסיעה כלל חניית ביניים במדריד שבספרד. משם המשיכה הקבוצה בטיסה ישירה לקזבלנקה. התמימים חשו את הסטטוס החדש מרגע קבלת הברכה, וכבר בטיסה פתחו בשורה של פעולות במבצעי הקודש. בדו"ח ששלחו לרבי נאמר: "באוירון חילקנו טפסים בנוגע המבצעים וכן רשמנו יהודי אחד בספר תורה, דברנו עם שני יהודים ראשי קבוצה של לערך 35 אנשים ונשים אודות יהדות וחסידות חב"ד".

הייתה זו הקבוצה השניה שנשלחה לישיבה במרוקו. קבלת הפנים לה זכו מצד היהודים המקומיים, השמחה וההתלהבות הרעננה, הפתיעה וחיממה את ליבם.

הם הגיעו לישיבה ששונה בבניין המרכזי של חב"ד. מנהלה הגשמי והרוחני של הישיבה, הרב שלמה שי' מטוסוב, שליח הרבי למרוקו, קיבל אותם במאור פנים והפגין את חשיבותם. הרב יוסף יצחק בלינוב, נבחר לעמוד בראש הישיבה לתקופה זו ולבסס את תוכנית הלימודים.

התמימים החלו לשקוד על סדרי הלימודים שהתקיימו במתכונת ישיבה רגילה לכל דבר. הם שמעו שיעורים לעיונא במסכת הנלמדת באותה שנה בכל ישיבות חב"ד – מסכת גיטין, אחת לשבוע, ושיעורים בחסידות מאת הרב מטוסוב. במועדים ובימים טובים החסידיים התקיימו התוועדויות ארוכות מעוררות ורבי עניין.

אווירה מיוחדת שררה בישיבה, אווירת החממה של תומכי תמימים: אלוקות זה הכל והכל זה אלוקות. השליחות של הרבי חדרה בתודעה ובמעשיות אצל התמימים. כל דבר שנעשה, כל יוזמה שנשקלה, כל רעיון שהבריק וכל מבצע שנוסד – עמד על בסיס אחד ונבחן על פי אמת מידה אחת – יעשה או לא יעשה

זאל הישיבה בעת הפסקה

נחת לרבי:

יעשה? יהיה! לא יעשה? לא יהיה!

התמימות הייתה שם הרבה יותר מסיסמה. "כאשר, למשל, הגיע מכתב מהרבי, אחזו בו התמימים בעודנו סגור ויצאו בריקודי שמחה סוערים. אחר-כך אמרו "לחיים" ורק אז, מתוך "שבת אחים גם יחד" פתחו בחרדת קודש את אגרת הקודש" – מספר הרב דוד שי' כהנוב.

נשמה וגוף נופשים ברמה

בשבעות הראשונים, לאחר שהתבססו במערכת הלימודים, פתחו התמימים בארגון המבצעים יחד עם "מרכז ופרצת" ומנהלו הישיר הרב יהודה לייב רסקין, ופעלו ביד רמה. הפעילות תוכננה בקפדנות למנוע פגיעה בסדרי הלימודים. התמימים הקריבו למען כך את זמנם הפרטי.

הפעילות המגוונת כללה תחומים שונים; מבצע תפילין,

למשל, התקיים בכמה מימי השבוע, בעת הפסקת הצהרים. התמימים יצאו לבתי-ספר ומרכזי-נוער, וזיכו תלמידים בהנחת תפילין.

הם ניהלו מועדונים לצבאות ד' בימי רביעי, שישי ושבת, ובעיקר בימי ראשון. בתוכנית נכללו דרך קבע שלושת הקווים תורה תפילה וצדקה (בימות החול), שירים, סיפורים חסידיים, אמירת ג'ב הפסוקים ומאמרי חז"ל, משחקים ולימוד מושגי יהדות. בקרב הילדים הלומדים בבתי הספר הממשלתיים אשר ידיעותיהם ביהדות בסיסית היו קלושים התחולל מהפך בתוך שנת שהייה אחת במסגרת של "צבאות ד'". המועדונים הוכחו כסיפור הצלחה בטל הנשמות הרבות שהתקרבו בהם לחיי תורה ויהדות מלאים.

משתתפי המועדונים נרשמו כחברים מן המניין בארגון צבאות ד' ונשאו מרטיסי חבר, אלה שצברו נקודות עלו בדרגות מדי חודש בחודשו. התמימים, שלחו לרבי דו"חות מפורטים מהנעשה במועדונים וכללו בהם את רשימות הילדים ודירוגם המדויק.

כתיבת הדו"חות הייתה דבר רציני שהתייחסו אליו בהתאם. הכתיבה התבצעה בדחילו ורחימו. הם דיווחו על כל פרט, מה, כמה, למה ואיפה. קפדנות זו הונהגה הלכה למעשה בכל מחלק תקופת השליחות.

לקראת ימי החגים, נערכו כנסים לילדים. כבר בחג החנוכה הראשון לבואם התפרשו התמימים בבתי הספר, הדליקו חנוכיות, חילקו דמי חנוכה, שרו וסיפרו את נס החנוכה ורשמו עשרות ילדים חדשים לצבאות ד'. הם התקבלו בזרועות פתוחות ובפנים עליזות של מאות תלמידים. מנגד, לא שכחו את בני גיל הזהב. בעזרת "מרכז ופרצת" של הרב רסקין, הגיעו התמימים למושב-הזקנים היהודי, קיימו עם הקשישים את מצוות החג ושימחו אותם. הרב רסקין התלווה אליהם, נאם בפני הזקנים ואחר כך סחבו אותם התמימים לריקוד חגיגי. בהדלקת הערב הראשון לא קמו כל הזקנים ממטותיהם, אך בימים הבאים יותר

תהלוכת ל"ג בעומר

ויותר קשישים קבלו חשק להיות קרוב למצווה, ובערב השמיני כמעט כולם נכחו. מנהלת המקום אמרה לרב רסקין שאת המהפכה שהתחוללה אצל הזקנים במהלך שבוע החנוכה, אי אפשר לתאר.

ל"ג בעומר היה יום גדוש פעילות. 'פאראד' חגיגי אורגן ביער מחוץ לעיר ובו צעדו הילדים במדי צבאות ד'. אלפי אנשים, בהם מנהיגי הקהילה היהודית, ראש הצבא של האזור ואנשי משטרה צפו בהם. הילדים קראו פסוקים, שרו התפללו נתנו צדקה וכל זאת לעיני כל הציבור. אחר כך יצאו לשחק כמנהג ישראל ביער והפגינו את חינוכם כשאכלו בנטילת ידים וברכת המזון, והתפללו מנחה. עלעול בדו"ח מאותו ל"ג בעומר מגלה: "הרבה אנשים היו מאוד בהתרגשות מהתהלוכה, כמה מהם שגם זלגו דמעות, וגם הורים באו לבקש שרוצים לרשום ילדיהם בצבאות ד'".

את הוראות הרבי לקיים כנסים לילדי צבאות ד' ביצעו תלמידי תו"ת במרוקו על הצד הטוב ביותר. גם המשחקים

מסדר "צבאות ה'"

'הועלו' לקדושה. למשל, כאשר שיחקו בכדורגל, הוענק לתחרות השם "מבצעים" לקבוצות ניחנו שמות כגון: חינוך, תורה, תפילין, מזוזה, צדקה, כשרות.

פעמיים בשנה זכו ילדי ישראל של מרוקו לקייטנה על טהרת הקודש. מחנה-החורף בנוואזאן, לא הרחק מציונו של הצדיק רבי עמרם בן דיוואן זצ"ל. מחנה-הקיץ התקיים במלון יוקרתי בעיירה אפראן. מלון זה אירח את חסן מלך מרוקו וכל משפחת המלוכה לפני שנים רבות, כאשר בנו, מלך מרוקו של היום – מוחמד השישי – היה ילד צעיר. הקמפ סיפק לילדים לא רק חינוך טהור אלא גם הווי יהודי מקורי. הבשר שסופק לילדים היה משחיטת ליובאוויטש מהודרת, הודות להשתדלות התמימים בעניין.

קדם לקמפ קמפיין רישום מטעם "מרכז ופרצת", בבתי הספר. הילדים, ציפו להם בחוסר סבלנות. שמע הקעמפ עשה לו כנפיים גם בקרב הסקטור העילי של האוכלוסייה היהודית. הכנות קפדניות נערכו מבעוד מועד להבטיח את הצלחת שהותם של קרוב למאה ילדי הקעמפ (הישג עצום במושגי המקום).

"למדנו עם הילדים ענייני יהדות בלי הגבלה. תפילה, חומש, הלכה, מנהגים, גמרא וחסידות, בקיצור – הכל", אומר אחד

ילדי הקעמפ בתמונה קבוצתית

מחברי הקבוצה, "בסגנון "פוצו", כלומר הפצה רחבה ללא סינונים".

אווירת הקדושה חדרה לכל אספקט אפשרי. תשומת הלב הוענקה אפילו לדבר חיצוני כמו שמות הקבוצות. במחנה הקיץ, למשל, הן נקראו בשמות חגי ישראל: קבוצת י"ד שבט, קבוצת חנוכה, קבוצת פורים, קבוצת תשעה באב, קבוצת שבועות, קבוצת פסח, קבוצת י"א ניסן. בדו"ח הרבי הסבירו התמימים שתשעה באב נכלל בין החגים, מפני שבביאת המשיח, תכף ומיד ממש, ייהפך יום זה לששון ולשמחה...

על מנת להחדיר יותר את תכני החגים בתודעת הילדים, הגו הבחורים רעיון להקדיש יום לכל אחת מהקבוצות. למשל, "יום חנוכה" בוטא בנגינת ניגון הקבוצה בציור, בהדלקת נר חנוכה ובאכילת לביבות משותפת של כל הקבוצות; ב"יום פורים", כל ילד קיבל משלוח מנות אישי; ב"יום הפסח", אכלו ילדי המחנה מצות; ביום "י"א ניסן", שררה שמחה מיוחדת על המתנה הנפלאה של דורנו. ב"יום תשעה באב" שהיה בשבת "חזון" בו מראים את בית המקדש השלישי – שררה שמחה גדולה.

ואכן, כשמעלעלים בדברי הימים ומגלים כיצד בחורים צעירים פעלו במדינה כמו מרוקו ויצרו זרימה עזה של מעיינות

החסידות לכל שכבות האוכלוסייה משל היו בקראון הייטס או כפר חב"ד – מבינים במוחש מהו "יפוצו מעיינותיך חוצה".

"אל תקראו לי יהודי"

מספר בן הקבוצה, הרב שניאור זלמן בלומנפלד, כיום שליח הרבי בפרו: "ימים ספורים לפני פתיחת מחנה-החורף, צלצלה למשרדי "מרכז ופרצת" אישה יהודיה וביקשה לרשום את בנה למחנה. השבנו כי השרשמה כבר סגורה ואנו מצטערים אבל אין מקומות פנויים. אך היא החלה להפציר

חינוך חסידי טהור

שהילד מוכרח ללכת לקעמפ חב"ד! מדובר במשפחה מסורתית אמידה. האב עורך-דין מצליח המספק את צורכי משפחתו בהרחבה, כך שלילדים לא חסר מאומה והחיים במשפחה התנהלו על מי מנוחות. ריח של מסורת אמנם מילא את הבית, וכמה מצוות נשמרו אך לא הרבה יותר מזה. הילד, כרבים מחבריו למד בבית ספר עממי. והנה, ביום בהיר אחד הוא בא הביתה, ניגש להוריו ותבע/קבע: אינני אוהב יהודים ולא יהדות! מהיום, אני לא רוצה שתקראו לי יהודי! לא רוצה שום קשר לזה!...

ההורים היו המומים וכואבים. מה זאת אומרת שילד מדבר ככה? זה היה בלתי צפוי ובלתי נסבל מבחינתם. האמא הוסיפה וסיפרה שמאז – החלה מגמת ירידה, וכי היא נדרשת להיאבק כל העת: פעם כדי שיאכל בחבישת כיפה ופעם כדי שיברך לפני האכילה; הוא כבר הדליק טלוויזיה בליל שבת והיא צעקה עליו.

ילדי מועדון "צבאות ה' במרוקו

בקיצור – היא מפחדת מאוד על עתידו, מה יהיה אתו. דבריה היוצאים מן הלב – פעלו, והילד התקבל מיידית לקמפ. שמנו עליו עין, קרבנו אותו ושוחרנו אתו ממושכות. נתנו לו לקרוא את ספר הזיכרונות (בצרפתית) כדי שיתרשם ממקור ראשון מה זה יהדות, יהודים, מסירות נפש וכו'. בקיצור, התמסרנו אליו. הילד השתתף בהתוועדויות שהתקיימו במחנה, וניכר היה שהוא הולך ונכבש. באחת מההתוועדויות, הוא פרץ בבכי אשר ממנו לא נרגע משך דקות ארוכות. מיקדנו אפוא אליו תשומת לב רבה וב"ה ההתקדמות לא אחרה לבוא. הילד עזב את השקפותיו הילדותיות הנלוזות והתקרב אל היהדות. כשחזר לביתו, שב לברך לפני האכילה ואפילו להכין ערכת נטילת ידיים על-יד המיטה.

"אמו צלצלה אלינו ובהתרגשות רבה אמרה שאינה יודעת כיצד להודות על השינוי המבורך. "בתחילה – סיפרה – חשבתי שזה ככה רק ביום הראשון. אך אט אט הבחנתי שהוא מתמיד בכך ת"ל. כששאלתי אותו: "מה פתאום התחלת לומר "מודה

ארוחת צהריים שגרתית - בקמפ חב"ד גם זו חוויה

אני" עכשיו, האם אני לא אמרתי לך תמיד לעשות את זה וסירבת? הוא ענה לי: "את היית מצווה אותי, ואילו הם הסבירו לי שכמו שאדם אומר תודה על מתנה שמישהו נותן לו ככה אנחנו צריכים להודות לד' על המתנה שלו אלינו".

אני זוכר משפט שאמר לי כשסיים לקרוא את ספר הזכרונות: מתנגד – בודאי שכבר לא אהיה...

ברבות הימים עבר לצרפת ושם חי חיי תורה ומצוות מלאים". עד כאן סיפורו של הרב בלומנפלד.

ילד זה לא היה היחיד שהושפע דרסטית בעקבות השהייה בקעמפ. היו עוד סיפורים רבים והנה אחד לדוגמא: אמו של ילד מהעיר קניטרה שהיה במחנה-החורף צלצלה לספר שמאז שבנה חזר מהקמפ, אינו מפסיק להתלונן שמשעמם לו כאן בעיר. הוא מתגעגע לחברים, למדריכים, לאווירה. מצדה – אמרה האם – היא תשמח לשלוח אותו לקזבלנקה לשבת במחיצת חב"ד אם יאפשרו לה. שמחנו לשמע הבקשה, ואכן הילד בא ושהה בבית הרב רסקין וגם נהנה מאווירה רוחנית וחברותית מרוממת.

ילדים מחוללים מהפכה

התעניינותו ביהדות של גד קבלו, קייטן במחנה-חורף וחבר

קשה היה לאתר ילד שיצא מוקדמו בלי החלטה טובה

פעיל בצבאות ד', גברה מאוד עם חזרתו מהמחנה לביתו. כתוצאה מכך הוא שכנע את אביו להתחיל לטול ידים על-יד המטה.

קייטן אחר, מאיר דהן, החל לחבוש כיפה גם בבית הספר "אליאנס" בו למד. המורה לא אהבה את המנהג החדש והסירה מראשו את הכיפה. ללא דברי חוצפה או הטחת עלבון, ועם זאת בלי להתפעל - החזיר מאיר את הכיפה לראשו. ביום ראשון, כשהגיע מאיר למועדון צבאות ד' זכה לשבחים על תושייתו ועוז רוחו. ההוקרה הפומבית מהמדריכים עודדה אותו ועוררה ילד אחר (מחנכי הקמפ גם-כן), אלי סבג, ולמחרת הביאו שני הילדים כיפות לכל תלמידי הכיתה. המורה נכנסה לכיתה ובראותה את המחזה כעסה מאוד וצוותה להסירן מייד, ואם לא ימלאו אחר הוראתה היא תקרע אותן!...

היא התרתה בשני הילדים (דהן וסבג), אך הם גברו על המניעה ודבקו במצווה שאימצו בכל לב.

ילדים מקשיבים לדבר הרבי

בחורי הישיבה, בהכוונת השלוחים, חלשו בפעילותם על מוסדות החינוך היהודיים במרוקו וזכו לשיתוף-פעולה פורה. בתי-הספר פתחו את שעריהם ואפשרו את העברת מסריו הקדושים אל תלמידיהם. יצוין, שבקזבלנקה קיימים בתי ספר דתיים-תורניים והרבה משפחות שומרות מסורת בקפידה שלחו לשם את ילדיהם. קהל-היעד היה אפוא הילדים שלמדו בבתי הספר האחרים או הכלליים, אך גם במוסדות התורניים הותוו פעולות מתאימות לדמתן. ברשימה זו נמנים בתי-הספר הדתיים "נווה שלום", "אוצר התורה", וישיבת "אואזיז". מבצעים נערכו בבתי-הספר "אורט", "נורמל", "אליאנס", ובמספר מועדוני נוער. הפעילות התפשטה מחוץ לקזבלנקה, עיר מגורי הישיבה, והגיעה גם למקנס, רבאט, מרקש, אנדר, קניטרה ופס.

הכניסה הייתה לשם הפצת יחודות בבתי-הספר עצמם, נוסף על מימוש ההזדמנות להזמין את הילדים לפעולות חב"ד. בבית הספר "אוצר התורה", למשל, נהגו לבקר שני תמימים בכל יום שישי, ולומר עם הילדים את "ב הפסוקים. (ברבות הימים חלק נכבד של הילדים ידע כבר לשננם בעל-פה). השלוחים לימדו ניגונים חדשים וסיפרו סיפורי צדיקים. בתקופה מסוימת, הת' אליעזר אבצן, חבר הקבוצה, ביקר כדי לבחון ילדים על 12 הפסוקים. הוא ניצל את המומנט לעורר על חשיבות חבישת כיפה ואכילת מזון כשר בלבד.

בבית הספר "אליאנס", למדו עם הילדים הלכות פורים לפני פורים והלכות פסח לפני חג הפסח. שיעור ההשתתפות היה גבוה ומספר הילדים שויתרו על הפסקות ומשחקים למען לימוד תורה הגיע לשבעים ויותר.

ואם ב"אליאנס" עסקינן, הרי אפיזודה נאה: בעלה של מנהלת בית-הספר "אליאנס", מר כהן, איש מלומד ומקורב לחב"ד, נהג ללמוד בקביעות עם התמימים בישיבה. ביומי דפגרא, כאשר הרבי קיים התוועדות ב-770 שמח אדון כהן לארח את השידור בביתו. כדובר אידיש טובה, התפעל מהסגנון והתוכן של דברי

ושונתם לבניך - אלז התלמידים

הרבי. פעם אחת, למחרת ההתוועדות של י' שבט תשמ"ג, בה עורר הרבי על חשיבות חינוך ילדי ישראל, יצא אדון כהן לבית-הספר שבניהול רעייתו, ומסר לה את הדברים. הוא ציין בפניה שמכיון ובהשגחה פרטית השיחה על החינוך נשמעה בביתם, אות הוא שהדברים שייכים אליה ישירות. גב' כהן התרגשה מדברי בעלה שיצאו מן הלב והסכימה לחזק את שיתוף הפעולה עם התמימים השלוחים ולהרחיב את כו פעולתם בבית-ספרה. ימים ספורים לאחר מכן, בט"ו בשבט, נערך כינוס ילדים ענק בבית הספר על ידי התמימים, ובעקבות כך החלו גם הביקורים השבועיים של התמימים ונחלו הצלחה יפה.

עדות ראש-הישיבה

למרות שעשו הרבה מבצעים ובהצלחה מרשימה, לא שכחו התמימים את מטרתם הראשונית - לשבת וללמוד תורה בהתמדה ושקידה, כפי שמעיד ראש הישיבה דאז הרב יוסף יצחק בלינוב: "החברה שהו באווירה מיוחדת של לימוד. חוץ מהלימוד באופן כללי שאליו היו מחויבים בשל היותם תמימים אשר זה תפקידם, היה מוטיב נוסף: הידיעה שזהו רצון קודשו של הרבי מהתלמידים-השלוחים לשבת וללמוד בהתמדה ושקידה. כיון שכל שהותם במקום היא מכוח שליחות הרבי ולא שום סיבה או

קבוצת התמימים - ונהגל "מרכז ופרצת" הרב לייבל רסקין

מטרה אחת, נזהרו משנה זהירות בניצול השעות.

הרב בלינוב שזמש גם כמשגיח ונהג לשלוח דו"חות לרבי באופן סדיר. הדו"חות ת"ל גרמו נחת רוח, כפי שנראה מהתשובות הרבות שזכו לקבל מהרבי. השיעורים שנמסרו על ידו היו במתכונת שיעורי ישיבה רגילה. בכל שבוע מסרתי שיעור עיוני בגפ"ת, מפרשים ופלאפול ועיון בעומק הסוגיה כמו בישיבה רגילה, העיד הרב בלינוב.

כינוס תורה הגדול

בסמיכות לי' שבט תשמ"ג, נערך בבית הכנסת דעז' בקזבלנקה לכבוד הרבי ויום הנשיאות כינוס תורה מיוחד שנודע בשמו 'כינוס תורה הגדול'. האירוע אורגן על-ידי השלוחים, ותלמידי הישיבה נטלו חלק ניכר בהכנתו. בכינוס השתתפו כל תלמידי-החכמים של העיר, אברכי הכולל, ובראש - הרבנים. אלה כאלה ביקשו להוקיר את הרבי ופועלו במרוקו ובעולם כולו. בלשו בנוכחותם הרב ידידי' מונסונגו ז"ל, מי שהיה רבה הראשי של מרוקו, והרב שמעון סוויסה, רבה הראשי של קזבלנקה, שהואילו לכבד את המעמד בהשתתפותם. הרבנים השלוחים הרב שלמה שי' מטוסוב, הרב יהודה לייב שי' רסקין,

מתקשים להסתיר את האושר

והרב שלום שי' אינדלמן, נשאו נאומים תורניים, בנגלה, בחסידות, בדרוש ובאגדה. את התמימים 'יצג' הת' שניאור זלמן בלומנפלד אשר נשא פלפול תורני-מרשים.

הייתה זו למעשה בימה ליהדות הנוצרנית של מדוקו לומר את דברה על הישיבה. הנה דברים שאמרו בבינוס הרב יחיא בן הרוש, רבה הראשי של העיר קונטרה:

"מורי ורבותיי, חכמים וסופרים, צדיקים ונדיבים, מחזיקי התורה ולומדיה בעיר קזבלנקה, מרוקו. "וירא אלוקים את האור כי טוב", אורה זו תורה; אשרינו מה טוב חלקנו, יראו עינינו וישמח לבנו, באשר אנחנו רואים הרמת דגל תורתנו ודתנו.

"הישיבה הגדולה הנוראה, מעוטרת היא בסמוכים חזקים. האנשים האלה שלמים, מטרתם וכוונתם היא להרים דגל התורה שלא תשתכח מישראל, ח"ו; הודו לד' כי טוב כ' ל' ח' שהקדים רפואה למכה בטרם יינטו צללי ערב, כי אילולא כוח ההתעוררות הזה, אזי ח"ו, היינו נופלים וקשה הדבר מאוד לייסד ולהעמיד מחדש; וד' יעזרנו על דבר כבוד שמו, אמן".

שבחים מפליגים במיוחד חלק הרב מרדכי סולטון, רב, ומפקח על החינוך במוסדות "אליאנס":

"ראשית דבר, הנני להודיע שמינוני אנשי קהילת עדתי

תמימות עהורה נשקפת מפניהם של הילדים

להיות להם לפה בסדי למסוד ברכה ותהילה למנהלי מוסדות ליובאוויטש במרוקו, ובראשם, דבי ומורי, כבודי ומרים ראשי, הרב ר' שלמה מסנסוב שליט"א, ולראש הישיבה ולבחורי הישיבה על שבחרו בבית מדרשנו לקיים את מינוס התורה הגדול הזה.

"ומכיון דאיתא בסדר היום – פרשת יתרו – ודמזי' בשיר השירים, דורש אני עליהם את הכתוב: "הניצנים נראו בארץ, עת הזמיר הגיע, וקול התור נשמע בארצנו" (שיר השירים ב). "הניצנים" – הם רמז לאותם הבחורים האברכים שלוחי-מצווה שהגיעו מארצות שונות בכוונה להחזיר העטרה ליושנה. ולכן "עת הזמיר הגיע" – מלשון "זמירות היו לי חוקיך". "וקול התור" – שהוא קולה של תורה, כמאמרם בזוהר הקדוש, נשמע בארצנו זאת, שעליהם ובזכותם, יהי רצון שתבוא ברכה והצלחה למהר ביאת משיח צדקנו במהרה בימינו אכי"ר".

את מקבץ הדרשות והפלפולים התורניים שנישאו בכינוס, וצרו פלפולים מרשימים מפרי-עטם האישי ליקטו התמימים והוציאו-לאור לקראת י"א ניסן את הספר המהודר "כינוס תורה הגדול". חכמי ורבני מרוקו קבלו את הספר ועלעלו בין דפיו בהנאה והתפעלו מהשקידה וההתמדה של בני-הישיבה אשר הפיקו פרות הילולים של תורה וחסידות.

הרבנים ממוסד ורסקין בראש צאן הקדשים

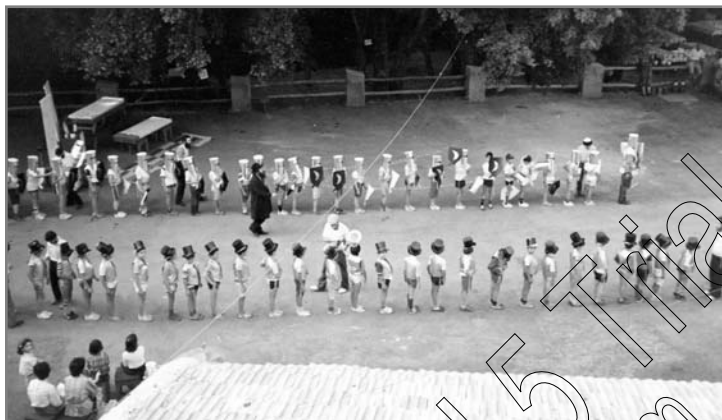
פרוייקט הוצאת-הספר הוא סיפור נפרד ונוסף על הוצאה סדירה של קובצי הערות התמימים שתלמידי הישיבה הוציאו מדי חודש בתודעתו, ושלחו עותקים ממנו אל הרבי וגם לישיבות אחרות בעולם. (על ההוצאה והקשיים שנערמו ראה במוסף).

הפעילות התורנית התבטאה גם ברמה האישית של קביעות-לימוד עם אנשים בקהילה, כולל נערים וצעירים. מאות רבות

של שעות לימודי-גמרא, קיצור-שולחן-ערך, ליקוטי-שיחות, תניא, ענייני חסידות, פרקי-אבות עם מפרשים וביאורי הרבי, ענייני אמונה ועוד, ראו כותלי הישיבה.

הקביעות עם הצעירים הובילו לביקורים בליל-שבת בישיבה והשתתפותם בסעודות השבת. כל מי שהיה פעם בשליחות יודע מה רב כוחן של סעודות שבת ויעילותן בהפצה. בדו"ח שנשלח לרבי על הנושא נכתב: "מספר המתפללים עולה, ויש כבר בין ב' לג' מנינים".

וכמו שהרבי מדרך כך נהגו התלמידים: אם הלקוח לא בא אליך, אתה בא אליו. יצאו אפוא התמימים לחזור ענייני-חסידות בבתי הכנסת בעיר. הדברים נשמעו בקשב רב שכן יהודי מרוקו רחשו כבוד רב לרבי, תורותיו והוראותיו היו בעיניהם קודש קדשים.

מסדר למופת - הסדר אפיין את הקמפ מאל"ף ועד תי"ו

"הריני נפלא" "אך צדיקים"

בשנת תשד"מ פרצו כמה וכמה משפחים בינלאומיים, והעולם סער. בשיחה פומבית לרגל י"ט כסלו, יצא הרבי, רועה הדור, במבצע על פיו יאמר כל יהודי לפני תפלת שחרית "הריני מקבל עלי מצות עשה של ואהבת לדעת כמוך", ואחרי כל תפלה "אך צדיקים יודו לשמך ישבו ישרים את פניך". הפנייה הייתה לכל יהודי ויהודי בלי הפרש באיזה נוסח הוא מתפלל.

הרבי הבהיר כי למרות שכאשר הרבי הקודם שלח את השלוחים למרוקו וטוניס, הורה להם שלא ישנו מאומה במנהגי הקהילות המקומיות, וגם ה"חדש אסור מן התורה" בכל זאת הוא מבקש להוסיף את שני הקטעים שכן באמת אין בכך שינוי, כי הדברים מופיעים בסידורי הרמב"ם, האריז"ל ועוד. התמימים נרתמו לעורר את מתפללי בתי-הכנסת, בתוך פחות מעשרים וארבע שעות לאמירת הדברים. מפאת החשיבות שהרבי האציל על המבצע, הועלה רעיון ללכת לבתי-הכנסת ולבתי-הספר ולהציע את הדבקת התיקון המבוקש בסידורי התפילה. למרות שנוסחם היה שונה מנוסח חב"ד, הרשו הרבנים והגבאים לבצע את התיקון, מתוך כבוד להוראת הרבי. המבצע מומש אפוא לא-

נכון לימור קדם התפלה (דשחרית):
**הריני מקבל עלי מצות עשה של
 וְאֶהְיֶה לְרֵעַךָ כְּמוֹךְ.**

- Au début de la prière de Chahrit le passage suivant :
 "HAREINI MEKABEL ALAI MITSVAT ASSE CHEL VEHAVTA LEREA-KHA KAMOKHA"

ולאחר התפלה יאמר:
**אך צדיקים יודו לשמך ישבו
 ישרים את פניך (נהלים קטן)**

- A la fin de la prière :
 "AKH TSADIKIM YODOU LICHME-KHA YECHVOU YECHARIM ETE PANEKHA".

CENTRE DE LA JEUNESSE
 OUFARATSTA - LUBANITCHI
 174, Bd. Ziraoui 27, Rue Vevel Hakus
 Casablanca, Maroc

הסטיקט שהודבק בסידורים

שיחקה בתודעתם. הם הצמידו לחן פופולרי למילים "הריני מקבל" ו"אך צדיקים". את השיר הזה שרו בכנסים ובחוגים, והילדים פשוט אהבו לשיר אותו שוב ושוב, חוזר ושוב. היה זה מארש ניצחון שחיילי מרוקו שרו בצאתם לקרב נגד צבא אלג'יריה השכנה על נתח שמן של מדבר הסהרה בימי המלחמה הקשים שחוו שתי המדינות. התמימים ביקשו להעלות את המארש לקדושה בדומה להפיכת ה"מרסיי" הצרפתי.

ההפתעה שעליה לא חלמו נכונה להם כעבור מספר חודשים. קבוצת השלוחים ששבה לקראת שמחת תורה תשמ"ה עם תום עידן השליחות הביאה כמה מהילדים שהתקרבו במידה ניכרת ליהדות, אל הרבי. במוצאי שמחת-תורה, עברו הבחורים עם הילדים יחדיו בחלוקת 'כוס של ברכה'. לפתע, בעודו מוזג את יין הברכה סימן הרבי שיעלו וישירו לפניו את הניגון "הריני מקבל" בנוכחות כל הקהל...

מעט בזכות תמימותם ודביקותם ברבי של שלוחיו הצעירים.

היהודים במרוקו הופתעו לשמע ממצאי מחקר שערך הת' אליעזר אבצן אשר גילה כי בסידורים עתיקים מאוד של יהודי מרוקו, בני מאתיים ושלוש מאות שנה, הופיעו הקטעים "הריני מקבל" ו"אך צדיקים". זה כמובן תרם להצלחת המבצע.

בכך עדיין לא הושלמה המשימה. התלמידים

השלוחים ביקשו להנחיל את

התיקון לילדי צבאות ד' כדי

שיחקה בתודעתם. הם הצמידו לחן

פופולרי למילים "הריני מקבל"

ו"אך צדיקים". את השיר הזה שרו

בכנסים ובחוגים, והילדים פשוט

אהבו לשיר אותו שוב ושוב, חוזר ושוב.

היה זה מארש ניצחון שחיילי מרוקו שרו

בצאתם לקרב נגד צבא אלג'יריה

השכנה על נתח שמן של מדבר הסהרה

בימי המלחמה הקשים שחוו שתי

המדינות. התמימים ביקשו להעלות את

המארש לקדושה בדומה להפיכת ה"מרסיי"

הצרפתי. ההפתעה שעליה לא חלמו נכונה

להם כעבור מספר חודשים. קבוצת

השלוחים ששבה לקראת שמחת תורה

תשמ"ה עם תום עידן השליחות הביאה

כמה מהילדים שהתקרבו במידה ניכרת

ליהדות, אל הרבי. במוצאי שמחת-תורה,

עברו הבחורים עם הילדים יחדיו

בחלוקת 'כוס של ברכה'. לפתע, בעודו מוזג את

יין הברכה סימן הרבי שיעלו וישירו לפניו את הניגון

"הריני מקבל" בנוכחות כל הקהל...

יהדות מרוקו – נחשונית בלימוד הרמב"ם

ומכאן לעלילה ההיסטורית של התפתחות תקנת לימוד הרמב"ם ותרומת התלמידים השלוחים ויהדות מרוקו (ב"דעת תחתון") לביסוסה וייסודה. בני קבוצת השלוחים השנייה לישיבת חב"ד במרוקו חשים שיד ההשגחה העניקה להם הזדמנות יקרה מפז לשמש צינור דרכו התפתחה תקנת הרמב"ם במתכונתה הנוכחית.

היה זה בהתוועדות שבת "וישב", כ' כסלו תשד"מ, אשר הייתה למעשה המשך להתוועדות י"ט כסלו שחל באותה שנה ביום שישי. כיוון שבהתוועדות זו נהוג לערוך את חלוקת הש"ס, הזכיר הרבי ועורר על כך שכבר הגיע הזמן לערוך חלוקה דומה בלימוד ספר משנה-תורה להרמב"ם.

הדברים משום מה לא ירדו לפועל באופן מידי, אבל במרוקו, בה התגורר הרמב"ם מספר שנים, זכרו גם זכרו. התמימים למדו את שיחת הרבי שנאמרה באותה שבת והחליטו להיות ה'נחשונים' לקיים את הוראת הרבי. הם ישבו וחשבו איך הם יכולים לקדם משהו בעניין. לקראת י' שבט, יום הנשיאות, הגו התמימים רעיון: לקחת את החיבור "משנה תורה" ולחלק אותו בין הציבור התורני.

החלוקה נערכה לפי ה"הלכות" ונטלו בה חלק השלוחים, הרבנים, תלמידי הישיבה ובני התורה שבעיר. סוכם שהתמימים שניאור זלמן בלומנפלד ובנימין סרברנסקי, ייטלו את המשימה על שכמם. היוזמה התקבלה בהתלהבות בצבור התורני. יש לזכור שבמרוקו של לפני עשרים שנה חיו אלפי יהודים ובתוכם מספר גדול של בני תורה וברי אוריין.

השליח הרב יהודה לייב רסקין נרתם לעזור לעניין, והתמימים יצאו לשטח: כולל האברכים, בתי הרבנים, בתי-הכנסת ולכל מקום שידם הגיעה כדי לזכות מה שיותר יהודים בהשתתפות במבצע. גם הרב בנימין גורודצקי, בא כוחו של הרבי באירופה ואפריקה, הוזמן ליטול חלק במבצע. ואכן, בעזרת ד', בתוך שבועיים ימים הושלמה משימת החלוקה.

ישיבה גדולה ליובאוויטש קסבלנקה - מרוקו
תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר שליט"א

בס"ד. יום ערש"ק לסדר "ויאמינו בה" ובמשה עבדו"
 ה' ת"הי' ש"נח ד' ברי מ' שיח

לכ' הרב כו'

שלום רב וברכה!

לקראת יום הבהיר י" שבט
 הבעל"ט - ל"ד שנה לנשיאת כ"ק אדמו"ר שליט"א -
 שמחים אנו להודיע, שבהתאם לשיוח כ"ק אדמו"ר
 שליט"א, בש"ק פ' וישב ש"ז, אנו מארגנים חלוקת
 י"ד ספרי התנ"כ, בני כל הדברים ות"ח דמדינת
 מרוקו. ולצורך לכבוד יא ניסן - יום הולדת כ"ק
 אדמו"ר שליט"א יוניד ניסן - יום הולדת הרמב"ם -
 ובצה, הנינו מבקשים לכבדנו
 בהשתתפותו בהחלוקה זו שיקבל עלינו

ליותר משישים, נא לסגור
 להאחראים: ה"ח בנימין ג. סגור צריאנסקי והח'
 ש. זלמן בלומפנפעלד, ע"י הכתובת של ישיבתנו
 27, Rue Varlet Hanus. 01 Casablanca, MAROC.
 או דרך הטלפון של הישיבה 27.92.18
 ויה"ר שנוצה כפסג י"ד הרמב"ם
 (הל' תשובה פרק ז' הלכה ה') ל"ומיד ה"ז נאלי
 ובמהרה בימינו ממש.

בכבוד וברכה
 בשם הישיבה
 האחראים:

המכתב האישי שנשלח למשתתפים הפוטנציאליים במבצע הרמב"ם

אחדות מרשימה נוצרה בין כל הגורמים בעולם התורה
 במרוקו. רבה הראשי של מרוקו כיום, הרב אהרון מונסונגו
 שליט"א, נענה בכבוד רב להצעה שהובאה לפניו באופן אישי על-
 ידי אחד התמימים שזכה לקבלת פנים מאירה והבעת שביעות-
 רצון מהיוזמה. הוא גילה כי כבר עשרים שנה הוא מקיים
 קביעות-לימוד ברמב"ם בכל מוצאי שבת.

מסלול הלימוד היה מי' שבט עד י"א ניסן, ודו"ח נשלח אל

בס"ד.

ישיבה גדולה ליובאוויטש קטכלנקה - מרוקו

חתם נשיאות כ"ק אדמו"ר שליט"א

מארגנים "חלוקת הרמב"ם"

לגמור לכבוד

י"א ניסן - יום הולדה כ"ק אדמו"ר שליט"א - וי"ד ניסן - יום הולדה הרמב"ם

הקדמה הרמב"ם - הרב"א באראדעצקי

א - ספר קאדו

- 1 הלכות יסודי החורה - הרב"א באראדעצקי
- 2 הלכות אבות ומהם פלגים - דוד אוהיון (מרקש)
- 3 הלכות הלמוד חרה - שמעון זמרי (מרקש)
- 4 הלכות עבודת מצבים וחוקותיהם - דוד כהנוב
- 5 הלכות חטאת - שלום עבדלחק

ב - ספר תהנה

- 6 הלכות קריאת שמע - שמעון מאצקין, שלמה שושן
- 7 הלכות תפלה ומהם פלגים - דוד אוהיון (מרקש)
- 8 הלכות תפילה ומזוזה וספר ארה - עמרם גבאי
- 9 הלכות ציצית - גימין בן ציון
- 10 הלכות ברכות - דוד בואקילה
- 11 הלכות טהרה - עמרם גבאי, ספר קורקוס, סנהם דהן (רבס)

ג - ספר אגים

- 12 הלכות שבת - שלום אילנבאן
- 13 הלכות גזירות דוד - מיטקין
- 14 הלכות שבת - שלמה בן ציון
- 15 הלכות שבת - אברהם אדרי
- 16 הלכות חמץ ומהם פלגים - אברהם אדרי
- 17 הלכות שופר וסדרו - אברהם אדרי
- 18 הלכות שקלים - יעקב מישלי (מקנס)
- 19 הלכות קידוש החדש - אברהם אדרי
- 20 הלכות תענית - ישראל אדרי
- 21 הלכות מגילה וחנוכה - ישראל אדרי

ד - ספר נשים

- 22 הלכות אישות - מאיר וואקנין
- 23 הלכות גירושין - הר"ר יודי' מנעסלע (פעד), אהרן מנעסלע
- 24 הלכות יבום וחליצה - חיים שרייב
- 25 הלכות נעוה בחולה - שמעון זמרי, ישראל אדרי
- 26 הלכות נטע - יהודה אלמליח

ה - ספר קדושה

- 27 הלכות איסורי ביאה - אברהם מאמאן
- 28 הלכות טבילות אסורות - משה אוהיון, אברהם זמרי (רבס)
- 29 הלכות שחיטה - משה אוהיון

ו - ספר תפלה

- 30 הלכות שנועה - אברהם סגב (פעד), אלקיים (פעד)
- 31 הלכות נדרים - אברהם אדרי
- 32 הלכות גזירות - מרדכי סולטן
- 33 הלכות ערבין וחרמין - מסעוד וואקנין, אברהם עבדלחק, משה בן-חמו

ז - ספר זרעים

- 34 הלכות כלאים - נחום ביינזיטסי (מרקש)
- 35 הלכות מתנות עניים - ציון מרצינו
- 36 הלכות תרומות - שלום גבאי (מרקש)
- 37 הלכות מעשרות - יעקב מישלי (מקנס)
- 38 הלכות מעשר שני ונטע רבעי - אברהם דהן
- 39 הלכות בכורים ושאר מתנות כהונה שבגבולין - דוד רמאל באנון
- 40 הלכות שמיטה ויובל - אברהם וואקנין

ח - ספר עבודה

- 41 הלכות בית הבחירה - יוסף אדריעי
- 42 הלכות כלי המקדש והקבדים בו - אלי' עמאר
- 43 הלכות ביאת המקדש - שניאור זלמן בלומפנפלד
- 44 הלכות איסורי מדבח - אלי' אוהיון
- 45 הלכות מעשה הקרבנות - שלמה אסייב (מקנס)
- 46 הלכות המדיין ומוספין - שמעון סוויטא, שלמה וואנונו
- 47 הלכות פסולי המוקדשין - רחמים לוי (רבס)
- 48 הלכות עבודת יום הכיפורים - יוסף גבאי (מרקש)
- 49 הלכות פסילה - עמרם טראגא (רבס)

ס - ספר הקרבנות	
50	הלכות קרבן פסח - בנימין בן-לוי
51	הלכות חגיגה - דוד מאמאן
52	הלכות בכורות - משה זגורי
53	הלכות שגבות - פנחס ארדעי
54	הלכות מחוסרי כפרה - אטיאח (רבם)
55	הלכות המורה - אברהם עבדלחק, מסעוד וראקנין
י - ספר סתרה	
56	הלכות נומאת פה - סאיר פחיטא
57	הלכות פרה אדומה - עמרם חליאואח (קנס)
58	הלכות נומאת ארץ - שלמה טולידנו (קנס)
59	הלכות משבט - יוסף חיים ישיאל
60	הלכות שאר אבות - אליעזר מריוסף
61	הלכות נפילת אילנות - ירון דגן (רבם)
62	הלכות כליה - אהרן אקאס (תנשעי)
63	הלכות מקואה - מרדכי אבנר (תנשעי)
יא - ספר נזיקין	
64	הלכות נזקי סמון - אליהו דהן, דוד דהן
65	הלכות גביהו - בנימין גולדמן סרעבריאנסקי
66	הלכות גזילה ואבירה - אליהו אליעזר אבנר
67	הלכות חובל ומזיק - אליהו דהן, דוד דהן
68	הלכות רוצח ושמירת נפש - רפאל גולדנר
יב - ספר קנין	
69	הלכות מכירה - הללם סאנסוב
70	הלכות זביח ופחית - אליהו אטיאח
71	הלכות שכנים - יהושע מרדכי
72	הלכות שלוחים ושותם - יוסף אטיאח
73	הלכות עבדים - אהרן אקאס (קנס)
יג - ספר משפטים	
74	הלכות שכירות - רפאל כורדא
75	הלכות שאלה ופקדון - דוד חזן
76	הלכות מלוה ולוה - שמואל קרייסל
77	הלכות טוען ונטען - ישיבה
78	הלכות נחלות - יחי' בן-הראש (קניסא)
יד - ספר שופטים	
79	הלכות סנהדרין והעובשין המסורין להם - אהרן אטיאח
80	הלכות עדות - יעקב קדוש
81	הלכות ספרים - חיים קסוס (קנס)
82	הלכות אבל - יאיר סאבא
83	הלכות מלכים ומלחמותיהם - יהודה לייב רסקין (עם פנחס חאמירוס ו"אברחה")
	סדר הפלות כל השנה - יהודה לייב רסקין

הלכות שלוחין לשלוחים

הרבי. (ראוי להזכיר שבי"א ניסן תשד"מ החלה שנת הפ"ג לרבי, ומניין ההלכות בכל היד החזקה הוא כידוע - פ"ג). כל ה"הלכות" חולקו למעט "הלכות שלוחין ושותפין" אשר נלמדו על ידי כל התמימים יחדיו. הסיבה: תחושת השליחות עמה חיו התמימים עשרים וארבע שעות ביממה עודדה אותם ל'קאן' מיוחד בהלכות אלו. לבקשתם, הרב שלמה מטוסוב, השליח הראשי ומנהל הישיבה, מסר את השיעור.

בחודש אדר א' קבלו התמימים מכתב כללי-פרטי מהרבי שאת עצם שליחתו פירשו כהבעת תשואות-חן מצד הרבי. המכתב פותח במילים: "המכתב הדו"ח והמצו"ב נתקבל ות"ח. עתה היה ברור לכל שהיוזמה אכן הסבה נחת רוח לרבי.

בס"ד.
 יום ז' לחודש העשירי ה'תהי' שנה דברי משוח
 לכ' הרה"ג הרה"ח הרה"ח
 בא -כח כ"ק אדמו"ר שליט"א
 הר"ר ר' בנימין אלי' גורודצקי שליט"א

שלום רב וברכה!
 בקשר למה שדובר כ"ק אדמו"ר שליט"א בשבת פ' וישב
 ש.ז. בנוגע לחלוקת הרמב"ם התאספנו התלמידים השלוחים כולנו ביחד
 והחלטנו לארגן חלוקה יד ספרי הרמב"ם בין הרבנים ות"ח, מי' שבט
 ע"י אי ניסן - יום הולדת כ"ק אד"ש - ויד ניסן - יום הולדת הרמב"ם -
 ובחרנו שני אחראים, והם הת' ב.ג. סערעבריאנסקי והת' ש.ז. כלמינסלד.
 אחמול ביום שלישי - יום שהוכפל בו כי טוב -
 בבקר זכור (המסונים) עם המנהל הר' שלמה שי' מאסוסוב והסכים
 ועודר גם נתן עצמו איך לקרב אל העבודה. ובאוהו מעמד ביקשנו
 ג"כ בשם כל הת' השלוחים שי' שהישיבה היקח חלק ופעם בשבוע
 נשען שיעור מסנו, והסכים.
 גם אחמול דברנו עם הר' י.ל. הסקיץ ע"ד החלוקה,
 ועודר אותנו וגם עודר לנו בנוגע לפועל. (הלך איהנו לרשום כמה מהרבני
 היום דיברנו עם הר' ש. איירלמאן והבטיח לדבר
 עם חברי הכו"ל.
 ועוד באנו, כיון שכה"ר הוא הבא -כח דכ"ק אד"ש
 הרמ"ם מבקשים לכבדנו בשתחממותו בהחלוקה ע"י שיקבל ההקדמה
 וההוצאה הראשונה של הרמב"ם (הלכות יסודי התורה).
 מחובתנו נצטרך גם לערוך כינוס על הרמב"ם,
 וכמשה קובץ על תלמידים שי' ויהיה אנגרים זאת רוח כ"ק אדמו"ר שליט"א
 ונזכה לפעול יחד הרמב"ם מיד הן נגאלין.
 ככבוד וברכה בשם
 כל הת' השלוחים שי'
 אדמו"ר שליט"א
 בנימין גורודצקי

מכתב ההצעה להשתתפות במבצע שנשלח להרה"ח בנימין גורודצקי
 (ע"ה), בא כוחו של הרבי בארצות ונבצפו אפריקה

עתה יהדות העולם - זוכה לתועלת הרמב"ם

הסיפור ההיסטורי המשיך להתגלגל ברצף נפלא של השגחה

פרטית:

י"א ניסן תשד"מ. הרבי עורך סיום על הרמב"ם. הוא אינו
 מציין דבר בקשר למבצע שזה עתה הסתיים במרוקו, אך
 התמימים בקזבלנקה הבינו אז עפעס טוט זיק דא. אחד עשר יום
 לאחר מכן, בהתוועדות אחרון-של-פסח העלה הרבי שוב את
 היוזמה לחלוקה כללית של הרמב"ם. וזה תוכן הדברים (בלתי
 מוגה):

"כשם שבנוגע ללימוד הש"ס חילקו וקבעו ללמוד חלק
 מסוים בכל יום ויום, הרי טוב ונכון שיעשו כן גם בנוגע ללימוד

מחנה הענגול שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 אימפרין שטרקוויי
ברוקלין, נ.י.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavuch
270 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

תלמידים השלוחים
ישיבת ברולה ליובאוויטש
קובלנקה ה' עליהם יתיר

ב"ה, עש"ס פ"א תש"א, פורים קטן, ה'תשע"א
ברוקלין, נ.י.

שלום וברכה
ר"ח י"א תמוז
הש"ס, לחמנה ותי"א

ובצמח"ל כיום פורים קטן. הולך נרמא להזכיר את עצמו וכן את כל אלה הנמצאים
בסביבתו אודות המספר רבתי שאמרו "בשנה פ"א תש"א פורים קטן, פ"א, מאסקווא" בביהכניס
דליובאוויטש במדעספרא ברוב עם ובפרטם גזיל (וגם לאחר זח) עיי כ"ק פני"א אדמו"ר,
די"ה וקיבל היהודים את אשר החלו לעשות -

ונסודות אחדות ממובנו, אשר, עיי כיאור חז"ל בכתוב זה, דוקא בימי הגלות (זמרי
ופרס בימי אחשורוש) וגזירות המן - קבלו היהודים אליהם ועל דעם, את אשר החלו לעשות
- קבלת התורה ומצותי' בעת שחן חורה, מצד של צדקה אמיתי ושלימה,

ובטלו כל הגזירות המרי, ואדרבא ונחמון, א"א, וליהודים הייתה אורה ושמחה וששון
ויקר,

ועיקר ביטול הגזירות הללו - ברובו הכתוב, עיי עוללים ויונקים יסוד עזר, אין
עוד אלא חורה, חינוך ישראלי הולחנו הקדושה, המסמל ע"כ בג"ל עולל ויונק, והוא המביא
וגורם

לחשבת אריב (השונא בגלית) ומאנקס (השונא בנסתר).

כמו שתי' בימים התם בזמן הזה, אשר חזרתי יהודי וכן גם מודלי' עמו כולם צדיקים -
לא יכרע ולא ישתחוו בכל עניני יהדות, אשר מסירת נפש בכל זה נוסף עוללים ויונקים יסוד
עזר.

התורה (לי הוראת) היא נצחית בכל זה ובכל עתה, ובמכלל בני אדם

באם במצב ההוא קבלו עליהם, פנער ועד זמ"ס יאמר, את כל האמון והאמון במיני,
על אחת כמה וכמה עתה, כאשר במסד השם עלינו, יאמר אהרן וסירוס מציאתי יגדל להיחזק
מתוך מנוחה ושמחה וטוב לבב,

על כל אחד ואחת לעשות בהפצת התורה ומצותי' - בנוגע לעצמו ובנוגע לכאשר יוכלו להיחזק
בעניני יהדות על טהרת הקודש ומחיר אהבה ישראל ועד - לאחר שישאל, וגלי המגלה ישוב עם
אתר (א-א) שבגממיות הוא) מסודר ומפורד בין המסמס,

ובודאי תקיים הבטחה (הבטחה) דכל היהודים בחתלתל כל שבוע ושנה, יאמרו הייתה אורה
ושמחה וששון ויקר - כן תהי' לנו,

ובל זה יהיה ויחייב קיום היעוד, אשר ישא השם את ראש בניו, כי יתי' ע"כ בפי"א א-ל,
ויחיי' לנו לאור עולם ושמחה עולם על ראשם,

ברכה רבה
ר' מנחם מ"מ שניאורסאהן

מכתבו של הרבי המאשר את קבלת נתוני המבצע

הרמב"ם לחלק לשיעורים קבועים מדי יום ביומו, באופן שיוכלו לסיימו עד יום הולדת הרמב"ם בשנה הבאה עלינו ועל כל ישראל לטובה. ואז - יעשו עוד הפעם "סיום" על הרמב"ם.

ומפרט הרבי:

"בנוגע ללימוד הש"ס, כל אחד לומד מסכת אחת במשך השנה, וכולם יחדיו מצטרפים ללימוד הש"ס כולו. וטעם הדבר - מפני צוק העיתים שאין כאו"א יכול ללמוד בעצמו את הש"ס כולו.

בס"ד. חודש ניסן ה' תהי' שנת דברי משיח.

חלוקת הרמב"ם

מכיון שמתקרבים ליום הבהיר יא ניסן -
 יום הולדת הפ"ב של כ"ק אדמו"ר שליט"א,
 וי"ד ניסן - יום הולדת הרמב"ם זצ"ל - , הננו
 להזכיר המשתתפים בחלוקת ספר י"ד החזקה (פ"ב
 הלכות) להרמב"ם, שאירגנו בהתאם לשיחה כ"ק
 אדמו"ר שליט"א בש"ק פ' וישב כ' כסלו ש.ז.
 לסיים את החלוקה שקיבלו על עצמם עד יום הבהיר
 הנ"ל.

להלן אנו מדפיסים המכתב שזכינו לקבל
 מכ"ק אדמו"ר שליט"א על דו"ח פעולתינו והמצו"ב
 - שיגה המשתתפים בחלוקה - .

ויהי שנוכח לקיום היעוד "וידעו כי אתה
 שמך ה' (בדן עליון) על כל הארץ" (תהלים סיום
 וחותם מזמור ב"ג) בנאום האמיתית והשלימה,
 ונשמע דברי משיח, וכלשון הרמב"ם (הלכות מלכים
 פי"ב הל' ה') "ואי הו' עסק כל העולם אלא
 לדעה את ה' בלבד". במהרה בימינו ממש - ווי
 וראנט משיח נאור.

מינשר עדכון לכל הנוטלים חלק במבצע ההיסטורי

וזה כמה שנים שמחכה הנני אולי יתעוררו לעשות כן גם
 בנוגע ללימוד הרמב"ם, עד שסוף כל סוף נתעוררו על זה בא'
 המדינות דאחינו הספרדים - שחילקו את ספר הרמב"ם באופן
 שכאז"א לקח על עצמו חלק מסוים, כך שסיימו את לימוד
 הרמב"ם בסמיכות ליום הולדתו של הרמב"ם השתא.

אמנם כל מי שיכול לקבל על עצמו - בלי נדר, כמובן -
 ללמוד בעצמו את כל ספר הרמב"ם במשך השנה, טוב ונכון
 ביותר שילמד בעצמו את כל ספר הרמב"ם, ולא רק חלק מסוים
 בלבד, עי"ז שמצטרף ביחד עם עוד כמה וכמה מישראל".

עתה נכנס הרבי לפרטים ומסביר מדוע חשוב שכל אחד ילמד
 את כל ספר "משנה תורה":

"וטעם הדבר - מכיון שישנו חילוק עקרוני בין לימוד הש"ס

ללימוד הרמב"ם:

"ידוע הכלל שהרמב"ם סומך על מה שכתב בהלכות שלפני זה ולא על מה שכתב בהלכות שלאחרי זה. ומזה מובן, שלימוד הרמב"ם צריך להיות על הסדר דווקא – דאם לא כן, עלול הוא לדייק מסתימות דברי הרמב"ם שההלכה היא כך וכך, בה בשעה שלאמיתו של דבר דאק זה אינו נכון, מכיון שהרמב"ם הסתמך על מ"ש בהלכות שלפניו. משא"כ בלימוד הש"ס – הנה אף שישנו טעם לכך שמסכת פלונית באה לאחרי מסכת פלונית, מכל מקום, סדר זה אינו נוגע להלכה, מכיון שלא קיים הכלל שמסדר הש"ס סמך על מה שכתב במסכת שלפני זה, ולכן, אין כל הכרח שלימוד הש"ס יהיה על הסדר.

ונמצא, שאם יחלקו את הרמב"ם בין כל הלומדים (כשם שמחלקים את הש"ס) – הרי זה שילמד הלכה מאוחרת לפני שלמד את ההלכה שלפניה, עלול הוא ללמוד ולדייק בדברי הרמב"ם שבטעות יסודם, מכיון שעדיין לא למד את דברי הרמב"ם בהלכות שלפני זה, ששם הבהיר הרמב"ם ושלל טעות זו.

ולכן, העצה היעוצה היא – שכל אחד ילמד בעצמו את כל ספר הרמב"ם, ועל הסדר דווקא, שאז יהי הלימוד כדבעי.

וכאמור – לחלק את הלימוד באופן כזה שמידי יום ביומו ילמד סכום מסוים של הלכות, כך שיוכל לסיים את הספר כולו לקראת יום הולדתו של הרמב"ם, הבעל"ט".

דברים ברוח זו אמר הרבי גם ביחידות הכללית לאורחים שהתקיימה ימים ספורים לאחר חג הפסח. הרבי הוסיף וציין שכאשר כולם ילמדו את כל ההלכות יפעל הדבר אחדות נפלאה והדבר יוביל למציאת שפה לימודית משותפת בין הלומדים שיוכלו להתפלפל ולחדש באותו עניין.

או אז נכנסה תקנת לימוד הרמב"ם לתודעת ההמונים ויצאה לדרך. בתחילה לא היה מושג ברור מאיפה להתחיל ואיך בדיוק לערוך את חלוקת השיעורים. חברי הוועד להפצת שיחות ערכו את החלוקה במסלול שלושת הפרקים והגישו לרבי את המורה

שיעור להגהה ואישור, ומאז ועד היום ממומשת התקנה הקדושה והמאחדת בכל תפוצות ישראל.

יהודי מרוקו קבלו הודעה רשמית מהתמימים על התקנה הכלל עולמית במנשר שהפיצו התלמידים השלוחים:

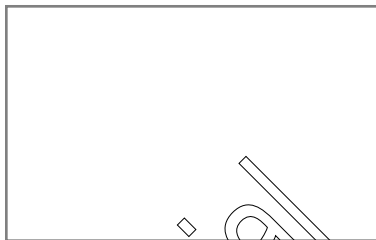
"בשבח והודי' לק-ל, אנו שמחים לבשר שבהמשך לחלוקת הרמב"ם שארגנו בין הרבנים והחכמים דמדינתנו (שגם כבודו השתתף בחלוקה זו) דיבר כ"ק אדמו"ר שליט"א אודותיה בהתוועדות ד"אחרון של פסח", ובין השאר התבטא שזה כמה שנים שמחכה שיתעוררו לארגן חלוקה על ספר "יד החזקה" להרמב"ם (כמו שמארגנים כבר על התלמוד בבלי וירושלמי), וסוב"ס נתעוררו לארגנו באחת המדינות דאחינו הספרדים (מרוקו).

"ובהמשך הסביר שמפני כמה סיבות (כדלקמן) כדאי שיארגנו לימוד יומי על הרמב"ם, זהינו שיחלקו את ספר היד החזקה באופן שכל אחד ילמד את השיעור הזה, ויסיים את כל ספר היד במשך שנה. והמעלה על לימוד בדרך זו ולא בדרך שכל אחד ילמד רק חלק אחד מהספר ולא את כל הספר (יבואר לקמן במצ"ב).

"ולאלו שיקבלו הידיעה בקשר להלימוד הזה אחרי שכבר התחילו הלימוד, יתחיל ללמוד מהשיעור היומי (הנדפס בהחוברת שאנו שולחים) ובהזדמנות שיוכל להשלם מה שחיסר ישלים".

"וזה כמה שנים שמחכה הנני אולי יתעוררו לעשות כן גם בנוגע ללימוד הרמב"ם, עד שסוף כל סוף נתעוררו על זה בא' המדינות דאחינו הספרדים – שחילקו את ספר הרמב"ם באופן שכאז"א לקח על עצמו חלק מסוים, כך שסיימו את לימוד הרמב"ם בסמיכות ליום הולדתו של הרמב"ם השתא".

הרב שלמה שי' מטוסוב,
השליח הראשי במרוקו
למעלה מארבעים שנה,
ומנהל הישיבה, בראיון
לרגל יובל העשרים:

"התלמידים השלוחים המחישו ליהודי מרוקו
את העובדה שלובאוויטש מעוניינת בשגשוגו
הרוחני של כל ילד ויהודי"

הרעיון להקמת ישיבת תומכי תמימים בקזבלנקה עלה במוחו של הרב מטוסוב אשר כיהן כשליח ראשי של הרבי במרוקו. הצורך לחזק את רוח התורה במדינה בפרט לאור העובדה שישיבה תורנית לא הייתה באותה עת – הוביל לרעיון הקמת סניף "תומכי תמימים" במקום. הרב מטוסוב פנה לקבל את חוות דעת הרב בנימין גורודצקי (ז"ל), בא-כוחו של הרבי במדינות צפון אפריקה, ויחדיו העבירו את ההכרעה אל הרבי. הסכמת וברכת הרבי נתנה את האור הירוק לנטיעה החסידית במרוקו.

הרב מטוסוב, "אם אין קמח אין תורה", האם במדינה ענייה כמרוקו נמצאים בנקל אמצעים פיננסיים להקמת ישיבה והחזקתה?

הרב מטוסוב: אכן, שאלה זו ניקרה במוחי עם עלות הרעיון להקים את הישיבה. פניתי להנהלת הג'וינט היהודי העולמי וראשי מחלקת צפון אפריקה לבקש את התעניינותם ביוזמה. בחסדי ד', הדברים נפלו על אוזניים כרויות. מערכת יחסים

טובה ששררה ב"ה בין חב"ד במרוקו והנהלת הג'וינט משך שנים רבות הוכיחה את עצמה.

במבט לאחור, תאמרו שהסכמתם נבעה מהבנת הצורך בהקמת ישיבה?

הרב מטוסוב: עבורם, למעשה, הספיק לשמוע שדעת נציג חב"ד במדינה סוברת שהקמת ישיבה היא דבר בר-צורך, כדי לקום ולומד: הנה, אנחנו אתך. תקים, תארגן, תביא בחורים, ואנחנו נישא בהוצאות.

מה היה יחס יהודי הקהילה אל הישיבה? האם העריכו את קיומה, והבינו את ערכה?

הרב מטוסוב: רבים הודו ושבחו את הישיבה. אבל שאלת ובכך הזכרת לי דמות בקהילה, יהודי שהחמיא לתמימים וללויבאוויטש על שכל יהודי ויהודי ולו הפשוט ביותר הוא האינטרס שלהם. בין אם נכון לו עתיד בלימוד ובין אם לאו, אכפת להם שילמד וידע ככל יכולתו ויחזק את יהדותו ואמונתו. הוא התבטא שתנועת חב"ד לא מחפשת רק לגדל מוצלחים אלא מתכוונת באמת לכל יהודי.

עד כמה חיבב הרבי את דעיון הישיבה במרוקו?

הרב מטוסוב: זה אולי אפשר לדעת מהסיפור הבא. היה זה לפני פתיחת שנת הלימודים הראשונה, כאשר לפתע נוצר שינוי בהחלטת הנהלת "אהלי תורה", והבחורים שהיו אמורים להישלח לקזבלנקה הוכוונו לישיבה בעיר-שדה בארצות הברית. הדברים הועברו אל הרבי אשר קבע כי התוכנית המקורית תישאר בעינה והתמימים ייסעו למרוקו ולא למקום אחר. מדוע? אין לי הסבר זולת העובדה שהרבי הוקיר את הרעיון כפי שמוכח מדבריו גם לתמימים וגם אלינו השלוחים.

מהי תרומתם הערכית של בני הקבוצה השניה?

הרב מטוסוב: תרומה חשובה בהחלט, הם עשו דברים מאוד טובים. למדו וגם פעלו רבות בקירוב הנוער והילדים, והוסיפו נדבך חשוב לשליחות במרוקו.

מבצע הרמב"ם שביוזמת התמימים הוא פרק יוקרתי במסכת השליחות

מצהיר בראיון לרגל יובל
העשרים משפיע הישיבה
הרב יהודה לייב רסקין,
שליח הרבי, וכיום מנהל
מוסדות חב"ד
ליבאוויתש במרוקו

הרב רסקין, בח' כסלו ה' תשס"ג ימלאו עשרים שנה לנסיעת
קבוצת התלמידים השלוחים השניה למרוקו. מה הדושם שאתה
קבלת מהבחורים בתקופת שהייתם בקזבלנקה?

– הבחורים שהגיעו אז למרוקו זו הרכיבו קבוצה חסידית
מאוד, פעילה ומלאת חיות. הבחורים הגיעו ללמוד בישיבה
ולהאיר את העיר, והם עשו זאת בצורה יפה ומועילה.

כמנהל "מרכז ופרצת" – מטה המבצעים של חב"ד
בקזבלנקה, היכן אתה שם את האצבע ואומר: פה תרמו
התמימים תרומה חשובה לפעילות!?

ככמה תחומים. ראשית, במחנות החורף והקיץ. הם היו
מדריכים מצוינים שעשו עבודת קודש נפלאה עם הילדים. הם
החדירו בהם חיות ואהבה לתורה ומצוות בהצלחה ניכרת לעין.
שנית, המועדונים לצבאות ד' נוהלו גם כן ביעילות רבה וש
מהם פרות עד היום הזה.

חוץ מהעבודה השגרתית היו פרוייקטים עונתיים שהבחורים נטלו בהם חלק והגבירו את הקצב באורח משמעותי. למשל, מבצע הפצת תמונות הרבי שהתחלנו בו כבר בשנות הכ"פים, ובעונת השליחות של הקבוצה הזו תוגבר והורחב.

ברשותך אקדים ואספר: בשנת תש"כ, עת הגעתי למרוקו, הבחנתי שלהרבה אנשים דמותו הק' של הרבי לא מוכרת. חשבתי שיהיה זה רעיון טוב לייבא תמונות של הרבי ולהפיצן במרוקו. באותה עת כל הנושא של צילומים בחצר הרבי לא היה פשוט, כידוע, והבנתי שמבצע הפצת תמונות ידרוש אישור מיוחד 'מלמעלה'. ההסכמה ניתנה והמבצע יצא לדרך. יבאנו תמונות של הרבי והפצנו אותם בין היהודים. התמקדנו בבתים פרטיים וגם בבית-הספר שלנו. עברו שנים והושגו הישגים יפים אך בד בבד תפסתי שעדיין לא בכל בית יהודי מתנוססת תמונה של הרבי. ואז, באחת ההתוועדויות עם התמימים בישיבה, התעוררנו להרחיב את המבצע והפעם, בעזרת ד', על ידי שיתוף פעולה של התמימים ניתן היה לומר שכמעט כל בית יהודי בקזבלנקה מפואר בתמונת נשיא דורנו.

תקופה בת שנתיים מטבע הדברים רגויה במאורעות, התפתחויות, מבצעים, אתגרים והצלחות, ובכל זאת אם מישהו יבקש ממך להניף מסל הזיכרון פרק ספציפי – מה תניף? את מבצע חלוקת הרמב"ם. זה מבצע שכבש בתגופה את כל גווני היהדות התורנית במרוקו וגרם קידוש שם שמים זהו פרק יוקרתי בהיסטוריה של הקבוצה.

הבחורים סיפרו לך מן הסתם על השתלשלות המבצע ואני רק רוצה להדגיש, לאור הנחת שנגרם לרבי בעטיו של המבצע, שמגיע להם קרדיט באופן מוחלט על העניין. לא מחשבותיו מחשבותינו ואיננו מתיימרים לפרש את סוד כוונות רבנו בתקנת קודשו, אבל בדעת תחתון וממה שהואיל הרבי לגלות לנו בשיחות, אי אפשר שלא לקבל את הרושם שבני קבוצת השלוחים השניה זכו שיתגלגל לידם חלק משובח בהשתלשלות התקנה בעולם.

יחס הכבוד של היהודים במרוקו לרבי, כיצד ניתן להגדירו?

יחס מכובד ביותר. אני נזכר בסיפור שיכול להמחיש את זה מעט, ומעשה שהיה כך היה: אברך ספרדי בן תורה בוגר ישיבה ליטאית מובהקת הגיע למרוקו בשליחות מסוימת וביקר בבתי היהודים. הוא נכנס לבית שבו תלתה תמונה גדולה של הרבי על הקיר באופן בולט והדבר צרם לו. המתין לרגע מתאים, ובעיצומה של השיחה 'זרק' לעברה של בעלת הבית: "אמרי בבקשה, מדוע תמונה זו תלואה כאן על הקיר?"

בעלת הבית - במקום לענות - נתנה בו מבט חד ואמרה: מה? אם זה מה שאני שומעת אינני מעונינת בביקורך, קום בבקשה וצא מכאן מיד!!!... האיש, שקלט את עוצמת האמונה של המשפחה ברבי לא ניסה להתווכח. הוא קם והסתלק מיד מהבית.

ואנחנו לא מדברים על קראון הייטס, אלא על קזבלנקה...

זה עוד לא הכל. הנה סיפור שממחיש את ההשפעה המעשית שיש לתמונות של הרבי על אורח החיים של מקבליהם. זה קרה לפני כשמונה שנים כאשר היחסים הדיפלומטיים של ישראל ומרוקו הפשירו מעט מקיפאונם והגבולות נפתחו לתיור הדדי. יום אחד פגשתי קבוצת תיירים מארץ הקודש בקרבת אתר יהודי. לפתע יצאה מתוכם אישה צעירה ושאלה אותי אולי במקרה אני מכיר את מי שלפני עשרים שנה ניהל את בית רבקה...

לשאלתי מדוע מבקשת היא לראות את האיש, היא פתחה את ארנקיה והוציאה תמונה של הרבי. "אתה רואה את התמונה הזאת?" היא שאלה. "קבלתי אותה לפני הרבה שנים כשהייתי תלמידה בבית-הספר של חב"ד בקזבלנקה "בית רבקה", ומאז היא כל הזמן ברשותי. כשמשפחתנו היגרה ממרוקו לישראל, נרשמתי למסגרת חינוכית דתית. תודה לקל-שנשארתי דתייה למרות ניסיונות ופיתויים שנערמו בדרך, וגם בניתי בית בישראל. אני זוקפת את עמידתי האיתנה בדרך התורה לזכות הרבי, כי כל פעם שהיה קשה הייתי מוציאה מהכיס את התמונה

שלו שנסכה בי כוח ועוז. רצייתי אפוא לפגוש את המנהל שהעניק לי את המתנה היקרה הזאת", סיימה.

היא כמובן שמחה מאוד כששמעה על ההשגחה הפרטית אשר זימנה לאותו מקום את המנהל...

יהודי העיר התבטאו בחום על הרבי ועל שלוחיו; מה תוכל לספר על יחסם והסתכלותם על בחורי הישיבה?

- בהערכה רבה. מלבד החסידישקייט והלימודים והמבצעים, אנשים התרשמו לראות קבוצה של צעירים מוכשרים, חברה מנוס, שבמקום לחפש את מנעמי החיים כפי שבעולם מקובל בקבוצת גיל זה, הם מקדישים את חייהם לתורה ולדת. בעצמי שמעתי דברים בסגנון זה מיהודי בקהילה. למה אני מספר את זה? כדי להדגיש עד כמה הבחורים שיוצאים לשליחות לא מודעים לאפקט החיובי של עצם נוכחותם במקום נוסף על הלימודים והמבצעים.

לסיכום, יהודי מרוקו הרווחו בגשמיות וברוחניות מקיומה של ישיבת תומכי תמימים במדינה....

כן, ברוך השם. ואשרינו שזכינו לגרום נחת לרבי.

ויהי בעשרים שנה

התלמידים השליחים בני הקבוצה השניה
(תשמ"ג ותשמ"מ) נזכרים בערגה בימים ההם
ומתייחסים לפרק זה בחייהם

הרב אליעזר אבנן:

"דת ומסורת ישראל היו נפוצים בין יהודי מרוקו, והגרעין הדתי היה רחב למדי. תפקידנו היה אפוא לקרב את מי שלא היו שומרי תורה ומצוות, אבל בהחלט שגם המסורתיים נכללו בקהל היעד. דאגנו לטפח את הגאון היהודי, אצל הנוער, אצל הילדים, וגם אצל המבוגרים והמשפחות. התמקדנו בממד המעשי – לעודד ילדים ללכת עם ציציות כל הזמנה, למשל, או להקפיד על דברים קטנים (כביכול) בענייני יראת שמים הנוגעים לגילם, ולנפנף בגאון בסמלים היהודיים מתוך הזדהות מלאה והבנה שזו מורשתנו והיא עומדת בראש מעיינינו. את כל זה לשזור במוטיב ההתקשרות האמיתית לרבי, לצדיק הדור".

הרב שניאור זלמן בלומנפלד:

השנתיים הללו החדירו בקרבי את תחושה של התקשרות לרבי. מהרגע שמהמזכירות שאלו אותי על נכונותי לנסוע למרוקו לשליחות ושאני צריך להביא הסכמה מלאה מאמי שתח'י. חיינו

את הרבי בכל מעשינו בלימוד או במבצעים. לא עשינו דבר לשם קבלת תואר או ניסיון, דאגתנו הייתה: נחת לרבי.

אחרי עשרים שנה אני מסתכל אחורה ורואה שהרגשה זו חדרה בכל אלו שעמדו אתנו בקשר. גם השלוחים המקומיים תרמו לתחושה זו. לא ראינו אותם מטיילים או בחופשה. פשוט, כל זמנם היה מושקע בשליחות.

למרות שהתקופה היא הייתה לפני אמירת השיחות של תנש"א ותשנ"ב – נושא משיח היה מרכזי ביותר בפעילות. היום אני משתדל להיות מרוכז בהתקשרות לרבי בכל צד בשליחותי בפרו, והשליחות במרוקו תרמה הרבה לזה.

נקודה חשובה: הרבי מדגיש מאוד שכל פעולה של הפצת היהדות ומעיינות החסידות צריכה להיות פעולה נמשכת. זכתה קבוצתנו זו שגם בעיני בשר רואים עד היום הזה פעולה נמשכת בכל יום ממש, וזה במבצע לימוד הרמב"ם היומי. בכל יום כאשר אני מחזיק את ספר הרמב"ם בידי מחשבה זו חוזרת ועוברת ברעיוני.

הרב אהרן ייטב

עם כל השוני וההבדלים בהם מאופיינת מרוקו, ועם כל הזהירויות שהיה עלינו לנקוט בהליכה ברחובות בשעות כאלה ואחרות – חיי השליחות התאפיינו במידה רבה של התלהבות. מה שנעשה נעשה בחיות ובשמחה. גם הילדים שבאו למועדונים נהנו מיהדות במאור פנים, ומשורה של משחקים ופעילות חברתית לצד הלימודים המבצעים והדרגות. הילדים ידעו שלפני שמתחילים משחק כדורגל, למשל, קוראים יחדיו את י"ב הפסוקים. הם נהנו משני העולמות אך לא טשטשו את הקו שבין העיקר לטפל.

הרב דוד כהנוב:

"לא אשכח לעולם את תקופת שליחותי בשיבת תומכי תמימים במרוקו. למדנו ופעלנו מתוך רצון עז – לגרום נחת לרבי, רצון שעמד בשיא מאווינו. הפעולות עם הילדים והפרות שצמחו מהם במסגרת הקמפיים ומועדוני צבאות ד' סללו לנו כיוון ומטרה בחיים והמחישו מהו רצונו של הרבי. השלוחים המקומיים שימשו דוגמה לפעול נכון ולקדש את שם הרבי ושם שמים".

הרב שמואל מאשיך:

"השליחות הייתה מימוש מופלא של המושג 'לעשות זיכרה בתחתונים'. לקחנו עניינים של 'גולם הזה' והפכנו אותם לכלי משוכלל של קירוב יהודים. מאות ילדים שבאו ללמוד מלכתחילה בשביל פרסים ומשחקים מרהיבים זנחו את הטפל ותפסו את העיקר. ישנם כיום עשרות בעלי תשובה של ממש במרוקו, צרפת, ישראל קנדה ומקומות נוספים שמקיימים תורה ומצוות ואורח חיים יהודי, והכל משהיה בקמפ או ביקור במועדון".

הרב יהושע מרזוב:

"למדנו במוחש את המושג 'כוח המשלח'. בחודשים הראשונים לבואנו התקיים קעמפ החורף ובין היתר למדתי עם ילדים קטנים אלף-בית ומעט מצוות מעשיות. לא ידעתי את שפתם אבל ההצלחה עלתה על המשוער. גם הלאה

ראינו איך שהרבי עוזר לנו במילוי תפקידינו, במסירת שיעורים, בצורך להשתמש בידע תורני, ועוד. נקודה זו התחדדה בקרבי דווקא על-ידי השליחות כלפי אז וכלפי המשך החיים".

הרב בנימין סרבנסקי:

השליחות למרוקו הייתה היסוד לשליחותנו בעתיד, עיצבה את הגישה וההסתכלות על החיים, ואת ההתקשרות לרבי

הרב דניאל קיי:

"למדתי במסגרת השליחות את המובן האמיתי של המושג סובלנות. כמה זהירות וכבוד עלינו לרחוש כלפי נוסח תפילה של קהילה, מנהיגה, ושיריה. אני זוכר את דברי הרבי ששמענו בשידור חי ב"ט כסלו תשד"מ ואת הבקשה להוסיף את "הריני מקבל" ו"אך צדיקים", כאשר הרבי הסביר מדוע הוא מבקש זאת מכולם למרות הזהירות שלא להתערב בנוסחאות של קהילות אחרות. מדת הרגישות והכבוד שהרבי רחש כלפי הוגים שונים מחב"ד הייתה עצומה.

למדתי שהשליחות לא הייתה "לגייר" אותם לחב"ד. הדרך שלהם הייתה קדושה וטהורה באותה מידה. למדתי שהשליחות הייתה להעניק זריקת שמחה והתלהבות ברוח החסידות, ובמיוחד באמצעות מתן דוגמה חיה באופן אישי.

שיעורי האתיקה החסידית הללו עמדו לי לתועלת רבה בהמשך הדרך כשניהלתי מועדוני צבאות ד' בניו-יורק ובמונטריאול, ועתה באוסטרליה בתפקידי כרב בית-הכנסת הספרדי "הרמב"ם".

מוסף

נרות מאירים בארץ הסהרה

- מה מיוחד את השליחות במדינה כמדרוקו?
 - האם ניתן לפעול בגלוי בהפצת לימודים?
 - אלו פרסים מעניינים את הילד הילד במדרוקו?
 - מה טעמה של התוועדות חסידית בחשכת ארצה של קזבלנקה?
 - אלו חששות ליוו את קיום השידורים החיים מהתוועדות הרבי ב?
- 770?

- איך בחורים צעירים מפתחים מערכת יחסים חיובית עם השלוחים הקבועים והוותיקים?

שביבים משנתיים של שליחות מרתקת,
הרפתקאות חסידיות וקידוש שם שמים
יומיומי בערי ממלכת מדרוקו

העבודה המפרכת בזריעת יהדות בארץ כמו מרוקו היא בעיקר נחלת השלוחים הקבועים המתגוררים שם עשרות שנים. התמימים שנשלחו לפרק זמן מוגבל טעמו מעט מהקשיים שמשפחות השלוחים חווים כל יום, כל שנה.

את יהדות מרוקו מרכיבה קשת מגוונת של רמות ביהדות. משפחות רבות מבטאות את יהדותן במעשה בפועל, ומנגד, רבים עדיין בקצב איטי בכל הקשור ליהדות. אלו ואלו היו את קהל היעד של בחורי הישיבה.

מתגעגעים

הבחרים עצמם, כתמימים היונקים את חיותם מהמקור כל העת עמדו בקשר רצוף עם בית חיינו 770. חבריהם ששהו אצל הרבי שלחו באופן סדיר את יומני בית חיינו גדושי החדשות והתגליות מחצר הרבי. דיוקא שם, בנכר, הם חשו יותר את התקשרותם וגעגועיהם אל הרבי – אילנא דחיי. כמה פעמים בשנה הם יכלו להדונח חלקית את הצימאון הזה – בפארבריינגענישן (=התועדויות) של ימות החול. באותם שעות הצטופפו התמימים השלוחים באחד הבתים בשעות הקטנות של הלילה והאיזנו בשמירה לדיברותיו של נשיא הדור שבקעו ממכשיר הטלפון.

כל שידור גרם מתח להנהלת הישיבה והדיר שינה מעיניו של הרב שלמה מטוסוב, המנהל. הסיבה: שיחת טלפון ארוכה באמצע הלילה מארצות הברית עלולה הייתה למשוך אוזניים בלתי רצויות בין גורמי הביטחון הסמויים והחשדניים ויכלה לגרום להטרדות מעיקות שאת נזקן (ח"ו) קשה היה לאמוד.

"בעיה נוספת הייתה – בהליכה לשמוע את השידור", מספר הרב יוסף יצחק בלינוב, "קבוצה גדולה של צעירים בעלי חזות זרה המשוטטת ברחובות העיר בשעות לא קונבנציונליות יכלה לגרום גילויי עוינות קשים. למניעת סכנות אלה לבשנו כולנו גלבות (בגד מרוקני עממי) להסתרת החזות הזרה ולמנוע מבטים מיותרים. כשהגענו לנקודת השידור, אחזה רווחה את

“כשקולו של הרבי נשמע - רות הצעידה פג מלבנו”

כולנו. כשקולו של הרבי החל לבקוע – רדת הצעידה פג מלבנו”. מוסיף ומספר הרב אליעזר אבנן, חבר הקבוצה: “נהגנו להזמין אנשים מהקהילה לבוא ולהאזין לשידורים. למרות השעות הלא-קונבנציונליות רבים נענו בשמחה. עבורם תרגמנו את דברי הרבי, סימולטנית, וכך גם הם יכלו להבין את תכני הדברים. באופן טבעי, השומעים העבירו את נקודות הדברים לידידיהם ושכניהם וכך הפיצו את המעיינות ששמעו מכלי ראשון...”

“הסדרים של יום המחרת לא שובשו עקב השידורים” – מעיד הרב שניאור זלמן בלומנפלד.

דמויות מעוררות הראיה

“לאורך כל התקופה ששהינו במרוקו הסתכלנו בהערכה על השלוחים המקומיים אשר תחת חסותם פעלנו. הם לימדו אותנו מה זו קבלת עול, רצינות לפעול, חסידישקייט ויראת שמים, התקשרות לרבי, ועוד. ישבנו והתוועדנו ביומי דפגרא, והשלוחים האירו את דרכנו – איש איש בסגנונו ובדרכו המיוחדת”, מספר הרב דוד שי’ כהנוב, חבר הקבוצה.

האטרקציה

כנסים המוניים נערכו בקזבלנקה לקראת החגים והמועדים החסידיים כמו י"ט כסלו וי"ב תמוז. משהגיעו התמימים קיבלה היוזמה משנה-מרץ. הם יצאו לעודד את התושבים לבוא וליטול חלק בשמחה. "מאות השתתפו באירועים אלה, ובכדי להבין על גבונה את משמעות ההצלחה כדאי להשוות את זה באחוזים לאירוע דומה שמתקיים בניו יורק בהשתתפות עשרת אלפים יהודים, למשל", מסביר הרב שמעון שי' מוצקין, חבר הקבוצה.

האטרקציה המדוברת בכינוס הייתה ללא ספק ההגרלה על נסיגה לרבי - על כך מסכימים כולם. היהודים במרוקו חלמו על הדבר הזה שלא היה מילתא דפשיטא כלל ועיקר, לרובם. כרטיסי הגרלה בעלות של שני דולר נמכרו בערב האירוע ומי לא קנה. גם הבחורים השתתפו בהגרלה וגם השלוחים. ממש הגרלת אחדות.

את אושרו של הזוכה לא ניתן לתאר. זה היה משהו הרבה יותר סוחף מאשר זוכה בגורל בארץ הקודש או מדינה נורמלית אחרת.

אך מה קרה אילו אחד התמימים זכה? האם קרה בכלל דבר כזה? מסתבר שכן!

במקרה כזה, התמימים, כמו לא עלתה על דעתם אף פעם אפשרות אחרת, היו מעניקים את כרטיס הטיסה לאחד הילדים או הנערים או המבוגרים שאחז בשלבי התקרבות מתקדמים מתוך הכרה שהביקור אצל הרבי ישלים את התחומים הרוחניים הלוקים בחסר. מסתבר שצדקו. יהודי הקהילה היו המומים למראה הויתור האצילי של הבחורים. עבורם לא הייתה יכולה להיות הוכחה חותכת יותר שאכן מגמתם של הבחורים היא קירוב עוד יהודי ועוד יהודי ליהדות, לתורה ולמצוות.

רחובות קזבלנקה הוארו

"חבר'ה, בכל בית יהודי מוכרח שתתנוסס תמונה של הרבי,

ואנחנו יכולים להפוך את זה לעובדה", קרא בפתוס בעיצומה של התוועדות חסידית והתעוררות סוחפת – השליח הרב יהודה לייב (לייבל) רסקין, מנהל מטה המבצעים "מרכז ופרצת", והקמב"ץ של חב"ד בקזבלנקה, לחבורת התמימים השלוחים אשר סביב השולחן.

הרב רסקין עסק שנים רבות בהפצת תמונות הרבי, אך הפעם זה קיבל קנה מידה שיכל לכסות שטחים נרחבים בהם פרוסה האוכלוסייה היהודית.

"כחצים ביד גיבור כן בני הנעורים" קבע דוד מלך ישראל, וזה היה גם 'מזלו' של הרב רסקין אשר דבריו נפלו על קרקע פורייה, ובתוך ימים זה הפך למבצע התמימים הצטיידו בכמות עצומה של תמונות ועברו מבית לבית בקהילה ועוררו את התושבים לתלות את תמונת נשיא הדגור על קיר ביתם. ההיענות הדהימה גם אותם. מעיד הרב שמעון מאצקין, חבר הקבוצה: "במרוקו רוב היהודים גרו בבניינים, מהם רבי קומות, ומי שהלך ברחוב בערב יכול היה לזהות בית יהודי לפי התמונה שהתנוססה על הקיר. זה ממש האיר את הרחוב וחיים את הלב היהודי, במיוחד בקזבלנקה. זה היה כיבוש עצום.

יובא שעשועים מעבר לים

כל מה שברא הקב"ה לא בראו אלא לכבודו. התמימים הנמרצים מימשו את המשנה, ובגדול. מי שזוכר – בשנת תשמ"ג, ילדי השמנת של אמריקה החלו להיחשף לתופעת משחקי המחשב אשר צברה תאוצה בכל רחבי היבשת. התמימים השלוחים החליטו שאם באמריקה זה סוחף את הנוער והילדים, על אחת כמה וכמה במרוקו. הת' אהרן לוי דייטש, חבר הקבוצה, פיקד על מבצע הייבוא, האטרקציות האמריקניות הגיעו במהירות ליעדן, והתמימים רשמו עלייה של ממש במספר הילדים המשתתפים בפעולות.

והיו עוד אטרקציות בעלי כושר סחיפה: סוכריות (צוקערקעס) אין זה סוד ששוק הסוכריות הכשרות באותם

ימים באמריקה עדיין החוויר לעומת השוק הלא-כשר. מכל מקום, במרוקו, הסוכריות הלא-כשרות האהובות על החיך המרוקני הלאומי החווירו והסמיקו לעומת סוכרייה כשרה פשוטה ש"מייד אין אמריקה". לילדים היה זה פיתוי נוסף להשתתף במועדוני צבאות ד'.

כאשר באו – הושפעו מלימוד המשניות והתניא, החומש והסיפורים המקראיים, סיפורי הצדיקים והשיעורים, וחיממו את בתיהם ואת רוח היהדות בבתיהם.

ילדים יהודיים הם בני מלכים

מחנה החורף שנערך במלון המפואר בפאראן, היה בעבר מלוננו של הסן מלך מרוקו. הטבח שבישל עבור הקמפ היה שף מעולה. מבישולי נהנג גם חסן ומשפחתו כשנהגו להתארח במלון. שנה אחת הוזמן השף לארמון המלוכה להכין ארוחה חגיגית למלך ולאנדרתו. בקבלת הפנים הזדמן לו לגשת ולשוחח עם המלך. המלך נזכר מי האיש ושאל לשלומו. השף ענה שהוא בסדר. "והיכן אתה כיום?" שאל בסקרנות. "עדיין באותו מלון, אדוני המלך. בימים אלה יש שם מחנה של היהודים, של ליובאוויטש, הרב מטוסוב והרב רסקין. "אני מכיר אותם", השיב חסן, "הם אנשים טובים, מגיע להם שידות מעולה – תן להם". ברור לכל שהתנאים הגשמיים גם השפיעו על הצלחת ההרשמה והקמפ עצמו.

צאן-קדשים לקודש-הקדשים

בארגונו של הת' שניאור זלמן אליעזר אבצן נערכו הגרלות לילדי צבאות ד' על כרטיס טיסה לרבי לקראת י"א ניסן וחג הפסח ולקראת תשרי. זאת בנוסף לילדים שהוטסו בלא הגרלה אשר לרוב היו אלה המצטיינים בצבאות ד' והמתקרבים ברצינות ניכרת, ובנוסף לילדים שהוריהם רצו את נסיעת ילדם וגם יכלו לממן זאת. היה זה אך טבעי שכשחזרו למרוקו התקדמו יותר

ביהדותן ויצרו שינוי בבית.

עשו להם ציצית

משחלפו חודשים מאז בואם למקום, כאשר התוודעו לצרכים הרוחניים של הקהילה חשו התמימים שיש צורך לפתוח ביוזמות חדשות ובמיוחד בתחומים הדורשים חיסון ושיפור. למשל, במרוקו לא היה 'נהוג' בהקפדה ללבוש טלית קטן בהסתמך על העובדה שהמצוה היא רק למי שבין כה לובש בגד בן ארבע כנפות. ויחליטו צעירי חב"ד תלמידי הישיבה, אשר כדאי לחזק עניין זה לאור הנאמר "וראיתם אותנו – וזכרתם".

עד מספר שנים לפני בואה של הקבוצה היה יהודי שהתעסק בייצור ומכירת ציצית אך מסיבותיו הוא סגר את העסק. אי-לכך, בקשו התמימים למלא את החלל הריק שנוצר בעקבות הסגירה.

הת' אליעזר אבצן רכש גלילים של בדי כנתנה אותם גזרו לפי מידה של טלית קטן בעזרת סרגלי קרטון גדולים. את הגימור, יצירת החלל במרכז הטלית להכנסת הראש ותפירת הפינות התנדבה לבצע קבוצת נשים מקורבת לליובאוויטש המקומית אשר חברותיה נהגו להשתתף בשיעורי תורה של השלוחים. את הפתילים לציציות ייבאו מהארץ ומארה"ב וכך החל השוק לפרוח מחדש. במקביל, הוחל במבצע עידוד לבישת טלית-קטן בקרב הילדים והנערים במועדונים. הכל התנהל כשורה ורק בעיה אחת נראתה בשטח: קצב העבודה הידנית גרם לכך שבתוך שבועות ספורים הביקוש גבר על ההיצע ופני רבים מהפונים הושבו ריקם.

ויעזור השי"ת. בהשגחה פרטית מופלאה, העניין הובא לידיעתו של יהודי מקומי שהחזיק בבעלותו מפעל לייצור בגדים והלה הסכים לסייע. התמימים נדרשו לשלם על סלילי הבד בלבד. היצרן התחייב שלא יגבה פרוטה בגין העבודה. כשסיים את פס הייצור, שאל את הת' אבצן אם במידה ויוותר על התשלום המינימלי שסוכם בתחילה, האם זה יעזור במשהו

להפצת הציציות. הוא נענה בחיוב. "ככל שזה יעלה פחות לנו, נוכל למכור את זה בפחות ויותר אנשים יקנו". האיש מחק את החוב במקום. לדברי הרב אליעזר אבצן, "יוצרו למעלה מחמשת אלפים טליתות בכל הגדלים וקשת הפונים מעתה ואילך נענתה בהרחבה ועל נקלה".

שלום! אנחנו מתב"ד

התמימים נהגו בשעות הערב לערוך ביקורי-בית במטרה לרומם את תחושת הגאון והזהות היהודית ולבצר מגמת התקדמות ביהדות מעשית. בביקורים אלה נוצרה הזדמנות למי שלא יכלו להופיע בבית חב"ד ללמוד תורה ולהתבשם מקדושתה. התמימים עשו זאת מחוץ לשעות הסדרים כמובן על חשבון רגעי הפנאי ושעות המנוחה.

רבי, לא ניפרד מסד!

מתנה רבת-ערך שלחו ילדי מרוקו לרבי לכבוד יום הולדתו השמונים ושתיים. עשרות רבות קבלו על עצמם החלטות טובות מעשיות בתורה ובמצוות. ההחלטות קובצו בתרשים משותף, ולתרשים צורף מכתב בשם כל ילדי צבאות ד' עליו חתמו שני ילדים בתור נציגים של כל הילדים. דומה שקראת מכתב כזה יכולה לעורר כל חסיד בעולם, בפרט כאשר מדברים על מכתב של ילדים יהודיים בארץ כמו מרוקו.

וכך פותחים הילדים את מכתבם הלבבי: "כ"ק אדמו"ר שליט"א. לא ניפרד ממך, אנו עמך!

לכבוד יום ההולדת הפ"ב של נשיא דורנו, אנו מאחלים לכ"ק שהקב"ה יאריך ימיו ושנותיו במתיקות, וינהיג מתוך נחת אמיתי כל "צבאות ד'" בכל העולם כולו בכלל, ו"צבאות ד'" במדינת מרוקו בפרט, לקראת הגאולה השלימה.

"ואנו מקבלים על עצמנו שלא נשקוט ולא ננוח מלקיים את הוראות כ"ק אדמו"ר שליט"א, ועי"ז נזכה לקיום היעוד "וידעו

תורה צוה לנו משה מורשה הנהלת יתום

בעזרה שיתית

ועד כונית ספר תורה עבור ילדיו ישראל
Comité du Sefer Tora pour enfants
 Suivant l'appel de l'Admour Chalita de Lubavitch

תעודה - Certificat

DECERNE A : -----
qui a dédié une lettre au Sefer Tora des enfants
 du heurmech ----- *paracha* -----

 11 Nissan 5742

Signature du représentant
 du comité au Maroc
 Rabbi Jéhuda Leib Raskin

מרוקו הייתה המדינה היחידה בעולם שהרבי אישר להדפיס בה תעודות רישום לספר תורה, שלא הונפקו בארץ הקודש כי אתה שמך ד' לבדך עליון על כל הארץ" בביאת וגילוי משיח צדקנו, ונשמע דברי משיח במהרה בימינו ממש.

"נו וואולאן משיח מענטענא" - "חבנא משיח דאבא", "ווי וואנט משיח נאו"

"החותמים למטה בשם צ"ה דמדינת מרוקו,
 צחק בן מזל סוכרייט. מיכאל בן סעדה בן שימון".

היא דבר מסובך. אם המדפיס לא יודע מה נכתב בחומר, סביר להניח שיימנע מלשתף פעולה. הייתה לנו מכונת תקתוק בישיבה ולא נזקקנו דווקא להדפסה, אך דא עקא וגם בעלי חנויות לצילום מסמכים וכדומה לא הסכימו שנעשה צילומים (פוטו קאפיס) לחומר שהם לא יכולים לזהותו.

עזר ד' ולאחר חיפושים מייגיעים מצאנו יהודי בעל בית-דפוס שהסכים לתדפיס את הקבצים בהדפסה משובחת והוזיל את המחיר לכדי עלות ההוצאה בלבד. הקבצים יצאו לדרך – לרבי, לרבי מרוקו וחכמיה, ולישיבות חב"ד ברחבי העולם.

לפינן מסמך אקזבלנקה

כיצד היו אוכלים בשר כשר בישיבת תומכי תמימים קזבלנקה? העופות נשחטו על ידי הרב שלום שי' איידלמן, מהשלוחים לקזבלנקה וראש כולל אברכים ליובאוויטש, ואילו המליחה וההכשרה נעשתה על ידי הבחורים עצמם. כמובן שהיה זה כרוך בזמן ועבודה רבה, במיוחד בהתחשב בעבודה שהדבר לא נעשה בשום פנים בזמני הסדרים. כעבור תקופה, חשו הבחורים כבדות לעסוק במלאכה זו ופנו להנהלה בבקשה לבטל את הנהוג וכי הם מוותרים על כל העניין. הדברים הועברו אל הרבי, שהעביר דרך הרב בנימין גורודצקי (ע"ה), בא כותו באירופה וצפון אפריקה מסר לבחורים – שגם בסמרקנד, הבחורים מלחו והכשירו בעצמם את העופות.

בכלל מרגלא בפומיה דר' בנימין ע"ה להתבטא על היותו בא-כוח של הרבי: "איך בין נאר א פאסט טרעגער" (אני רק דורך נושא מסרים)).

אחריות זו אחריות

לתלמידים-השלוחים בכל העולם הייתה הוראה מפורסמת מהרבי שבתשרי לא יעזבו את המקום ולא יסגרו את הישיבה לגמרי. לפיכך עם פרוש חודש החגים תשד"מ עשו הגרלה בין

הבחורים מי ייסע לראש השנה ויום כפור ומי לחג הסוכות ושמחת-תורה. מחצית בני הקבוצה נסעה לימים הנוראים וחזרה, ורק אחר כך נסעו בני המחצית השניה, וחזרו אחרי שמחת תורה.

בעיצומה של תקופת השליחות, עלה על הפרק עניין מסוים שהיה קשור בתפקוד הישיבה ודרש הכרעה. ההנהלה סברה באופן אחד כיצד להשלים את אותו עניין, אך התמימים מנקודת מבטם זיהו נקודת תורפה באותה דרך והפנו את תשומת לב ההנהלה אליה. משום-מה, לא הושגה הבנה מלאה בנושא. מפני חשיבות ההכרעה בעניין, הובא לידיעת הרב גורודצקי, בא כוחו של הרבי גם בצפון-אפריקה והוא הפנה את הספק ישירות אל הרבי הרבי השיב לרב גורודצקי כי לא יענה במכתב אלא בשבת הקרובה ידבר בהתוועדות והתשובה תינתן במסגרתה.

שבת פרשת "תולדות" ה' תשד"מ הייתה גם שבת מברכים חודש כסלו. קהל גדול הצטופף זכרה אוזן לדברות הקודש של נשיא הדור. בעיצומה של ההתוועדות, החל הרבי לדבר על תלמידי ישיבה ואברכי כולל הנשלחים למקומות שונים, וקבע ברורות כי תנאי בשליחותם הוא להיות כפופים למדות הנהלת הישיבה, לשמור את סדרי הישיבה, ולציית להוראת ראש הישיבה, המשפיע וכו'. הרבי ציין כי הבחורים שנשלחו צריכים לדעת שהעובדה שהם נבחרו להישלח מורה שהם המובחרים שבתלמידים.

הרבי פירט והרחיב בסוגיה, אך ספק אם כל הנוכחים הבינו מדוע הדברים הללו נאמרים כאן ועכשיו.

אחרי השבת, ביקש הרבי להגיה את השיחה על התלמידים השלוחים, והורה למזכירות לשלוח העתק ישירות לקזבלנקה, אל התמימים השלוחים. בכך הוכרעה הסוגיה ללא עוררין. התמימים, עם מלוא כוונתם הטובה, הבינו שגיבוש דעה מול דעת ההנהלה הוא דבר שגוי.

עתה המחישו בהנהגתם את המילים של הרבי "ומכיון שבחרו בהם להיות "שלוחים" - הרי זו הוראה שהם

בס"ד. משיחת ש"פ תולדות, מבה"ח וער"ח כסלו, ה'תשר"מ.
- תרגום חפשי מאידש -

א. בהמשך להמדובר לעיל אודות ענין השליחות, שהתנאי הראשון והעיקרי שבוה הוא - קיום רצון המשלח.

הרי כאן המקום להזכיר גם אודות התלמידים (תלמידי ישיבה ואברכי כולל) השולחים לכל מקום ומקום [הן אלו שנשלחו מהכא להתם והן אלו שנשלחו מהתם להכא]. עלליהם לזכור תמיד אודות תוכן ומטרת שליחותם - ללמוד תורה במקום (ישיבה או כולל) שאליו נשלחו, ולהיות "נרות להאיר"¹, ובכל ענינים אלו - להתנהג ע"פ הוראת הנהלת הישיבה או הכולל (שלשם נשלחו).

וכמדובר כמ"ס בארוכר² שאלמדים צריכים להיות כפופים למרות הנהלת הישיבה (או הכולל), לשמור על סדרי הישיבה, לציות לדברי ראש הישיבה, המשפיע³ וכו'. ובאשר שולחים תלמידים למקום מסוים, מובן ופשוט שכונת השליחות אינה כדי שהם "ימלאו את מקומם" של ראשי הישיבה, המשפיעים וכו' (או אפילו שידרו עינים אליהם), אלא הכוונה היא - כפשוט - שהתלמידים יהיו כפופים למרות הנהלת הישיבה, ובאופן כזה ימלאו את שליחותם בלימוד התורה, ובכללות הנהגתם באופן "נרות להאיר". ומכיון שבחרו בהם להיות "שולחים" - הרי זו הוראה שהם מהמובחרים ומהמשוכחים שבתלמידים⁴, ובדאי העדיפו אותם תחילה שכחם למלא שליחות זו במילואה (שהרי איני מבקש אלא לפיכחם⁵), ולכן צריכים הם להתנהג באופן המתאים לכך.

ב. ועפ"ז - במקרה שישנם טענות ואי שביעות רצון מצד התלמידים כלפי הנהלת הישיבה, הרי העצה לזה היא - להתדבר עם ראש הישיבה או המשפיע (או כאם לא הועיל) עם אלו שעומדים על גביהם במקום (כדיעית הרי"י) - שכן נקבע הסדר ע"י כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנן, בחשאי, ופשיטא - בלא רעש, להציע בפניהם את דבריהם בדרכי נועם ודרכי שלום - דרך התורה, ואם הנהלת הישיבה תמצא שיש ממש בדבריהם, בוודאי יתקנו הדברים על הצד היותר טוב, לשביעות רצונם של התלמידים.

- (1) ראה לקו"ש ח"ב ע' 484 ואילך ובהנמסן שם. ח"י ע' 310. ח"יב ע' 149. ועוד.
- (2) ראה בארוכה לקו"ש ח"ד ע' 310 ואילך - אודות כללות התפקיד והשליחות של תלמידי תומכי תמימים.
- (3) להעיר מהשיחה הידועה בענין אור המשפיע ואור המקבל כו' (תורת שלום ע' 75 ואילך).
- (4) ראה לקו"ש ח"ד ע' 428.
- (5) במדבר פ"ב, ג.

שיחת הקודש של הרבי בעניין קבלת-העול שצריכה להיות
אצל התמימים, אשר כוונה ונשלחה לשיבת תו"ת במרוקו

משיחת ש"פ תולדות, מבה"ח וער"ח כסלו

ופשיטא — שח"ו לעשות שערורי' ומחלוקת, וגם לא "מחלוקת שקטה" (ע"י התלחשויות התלמידים בינם לבין עצמם, או אפילו — סבר פנים של העדר-שביעות-רצון), וכיו"ב, כי:

נוסף לזה שענין של מחלוקת כו' הוא דבר בלתי-רצוי ואסור כו', וכפרט כאשר נמצאים ב"עקבתא דמשיחא", שאז צריכה להיות השתדלות מיוחדת בנוגע ל"אהבת ישראל" עד לאופן של "אחדות ישראל", כדי לבטל את הסיבה היחידה לענין הגלות, הענין ד"שנאת חנם"⁶.

הנה מלבד זה, בנוגע לתלמידים השלוחים ישנו ענין נוסף — שהנהגה כזו היא הדין הנגזר ממטרת שליחותם! ובמילא — מבטלים הם ובטלה שליחותם⁷.

וכן, כאמור, יש להתדבק על כל הענינים בדרכי נועם ובדרכי שלום, ובסוגו של דבר — לצניח להנהלת הישיבה, וכל זה — גם במקרה שהתלמיד בטוח ב"מאה אהנו" שהצדק עמו!

וכמו כן מוצדק שכירוי וליבון מלענינים אלו (בדרכי נועם כו') צריך להיות על-איתר דוקא, (וכן, אין לשלוח "מכתבים" לבאן כו', ובנוגע לפועל:

תלמידים השלוחים איש להם טענות נגד הנהלת הישיבה (ואפילו — גם לאחר כהנ"ל) — יתבוננו בינם לבין עצמם, יתחליטו: אם הם מסוגלים לקבל על עצמם את מרות הנהלת הישיבה — "מה טוב ומה נעים שבת וגו'", ואם לאו — מוטב להם לארוז את חפציהם... ולתארז לפקום שממנו נשלחו!

ג. ויה"ר שבקרוב ממש "תרכה ודעת החכמה כו"⁸, תרכה החכמה בינה¹⁰ ודעת — והנהגה באופן ד"האמת והשלום אהבו"¹¹, באופן של שלום, אהבת ישראל ואחדות ישראל.

ועי"ז זוכים — כאמור — לביטול כללות ענין הגלות (מכיון שבטלה הסיבה כו'), ומיד השם ילקט¹² את כאו"א (וביחד עם זה) בתור עם אחד¹³, ויקהל גדול (לשון יחיד) ישוּבו הנה"¹⁴, לארצנו הקדושה, לירושלים עיר

(6) ראה יומא ט, ב.

(7) רמב"ם הל' שלוחין ושותפין פ"א ה"ב ואילך. שו"ע חו"מ סקפ"ב ס"ב ואילך.

(8) לשון הכתוב — תהלים קלג, א.

(9) רמב"ם הל' תשובה פ"ט ה"ב.

(10) י"ל שנרמזה (ברמב"ם) בקיבת תרבה.

(11) לשון הכתוב — זכרי' ח, יט. וראה רמב"ם סוף הל' חעניות.

(12) כפרש"י נציבים ל, ג: אוהו ביריו ממש איש איש ממקומו. כענין שנאמר (ישעי' כו, יב)

ואתם תלוקטו לאחר אחד בני ישראל.

(13) וכמש"נ: עם אחד מפור ומפור (אסתר ג, ח).

(14) ירמ"י לא, ז.

משוחת ש"פ תולדות, מבה"ח וער"ח כסלו

הקודש — "עיר שחברה לה יחדיו"¹⁵, ולכית המקדש השלישי¹⁶ — "מקדש אדני כוננו ירך"¹⁷,

בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, במהרה בימינו ממש.

- 15) תהלים קכב ג. וראה ירושלמי חגיגה פ"ג ה"ו: "עיר שהיא עושה כל ישראל לחברים".
 וראה אוה"ת (יהל אורן) עה"פ. וראה שיחת ש"פ עקב. כ"ף מנ"א תשמ"ג ס"א.
 16) דשלישי (משלש) — עלינו שלום (ראה נח"א יז, א ואילך). וראה בארוכה לקו"ש ח"ח ע' 105. חכ"א ע' 111 ואילך (ש"ג).
 17) בשלח טו, יז ובפרש"י שם. וראה נח"ג רכא, א. ועוד.

השיחה

בס"ר. יום ו' עש"ק. וישלח ה' חתני שנת דברי משיח
 כבוד הנהלה ישיבה גדולה יובאו ישיב עטלונקא
 מרוקו נ"י.

אמרי קבלת השיחה — שהוגבה ע"י כ"ק אדמו"ר
 שליט"א — דשנת פ' תולדות, מבה"ח וער"ח כסלו שנה
 זו — הוראה לשלוחים חלמידי ישיבה ואברכי כולל ש'
 רצינו להתדבר כולנו ביחד עם ההנהלה אנלי מכיון
 שקבלנו מודעה שאין זה בנוחיות ההנהלה לדבר עם
 כולנו ביחד (והיות שזה נוגע לכל הקבוצה ככלולה)
 לכן מצאנו לנכון לכתוב כמה מילים:

אף פעם התערבנו בהנהלה ואין זה ענינינו!
 (ואפילו אם הי' נראה שרצינו להתערב הננו מודיעים
 שאין זה — ולא היחה — ענינינו וכוונתינו).

ובאם הי' נראה שהיחה פגיעה בהנ"ל באיזה אופן
 ובאיזה זמן שיהי' אנו מבקשים מחילה וקבלה טובה
 על להבא.

ויה"ר שנגרוס נחת רוח לכ"ק אדמו"ר שליט"א,
 ויגלה משיח צדקנו בקרוב בימינו ממש — ווי וואנס
 משיח נאו.

כל הת' השלוחים

ג.ב. הננו חפיד מוכנים להתדבר.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N.Y. 11213
493-9250

תחום מונדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

טלד איסטרן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

ב"ה, מוצאי ח"ב, יהפך בקרוב משם (וכל הנמוח) לשפון
ולשפת ולמועצות טובים,
יום רביעי פ' פנים בפנים דבר הוי' עמכם,
שנת ה'תשס"ה, ברוקלין, נ.י.

הלמידים השלוחים-ישיבה גדולה
פזבלנקא
הי עליהם יחידי

שלום וברכה!
השכ"ו יוסטון-ניו יורק וחיפה

היום שנתה ישראל אשר חורה היא לקדש הללנת דומא במוצאי ט"ב,
המפגש הטעם בכיים, כי בשויט היא כי ישראל והשכינה מתידין להתחדש כמותה, וזג
כי כמותה ש"ב כולד המשיח,

הרי חז"ל חודש התעוררות לחלשות טובות בכל עניני חסובה והתומ"ץ, שחו המבטלות
טיבת הגלות, אשר (ז"ל) מפני חטאינו גלינו מארצנו, ובהנצל הסיבה מיד (בשל המסובב - הגלות
ו)תן במאליד

ובי"ן שגור כי כל החלשות הנעשות בניבור - לעבלו בהתאסף רבים יחד בהמועדות שמה, שמה
באמירה דברי תורה, שהיא התאספת לב ועינים מאירה, ושמה פורצת גדר והגבלה בלימוד החורה
ומיידו ישיבת מצוותי.

המועדייות בפרט ויחברו זכאין המפוזרין לע"ב ועינים בהמשה עשר באב, ובבטת ישיולי
שאמרינו, ובבטת ישיאלינו-מה מרכזים דחודש אלול, חודש החשבון (והתשלומין) דימות שנת דו.
בשול פעמים הר"ה חזקת, חודש יורה ומצוותי' והמורן שמה נטוב לבב חמיר כל הימים.

עבדיה להשליח דתא בכתיביל,
הארי כ"ה עם עמור ויחיש שבטוב משם יקויימו
העדרים-המחשבות יחשבו ימים דאזלינן מינימנו
לשפון (והאסוף) למועצות טובים והאסף והשלום ואבנו
ואתנו (באבות) ישיבנו כי אדם עשר הוי' לנדר גליון
על כל הארץ, וישיבנו
אגולה האתנה נחשבה מה א"ה שיה נדוה א"ה

ב.ג. חייקם שלאחרי ט"ו במניין - היה כ"ה במניין, ויהי במניין ההילולא של אפר"ר לוי יצחק
בו חרב אה"י ברוך שניאור-זו"ל, ג"ה אשכנזים שנה,

ועלי החוב והזכות גדול להצג ישיבת בני - ללמוד בהתמועדות מלימודו, ולנצח ביומא
דיון לוי"ן,
שספר נפשו על הפצת היהדות בחובביה, וישיבנו מסר הנביא, וישיבנו הי'
חבוש בבית האסורים ונפסט לגלות ומת בגולה ומה חיי
זכותו יגן עלינו ועכ"י - שליטיא.

מהמובחרים ומהמשובחים שבתלמידים". הם כתבו מכתב כנה ולבבי להנהלה בו מתנצלים מכל הלב על אי-ההבנה ומבהירים כי לרגע לא פקפקו במרותה המוחלטת של ההנהלה, ועם זאת, מעתה, הם יקפידו על ציות מוחלט להוראותיה בכפלי-כפלים.

"השיחה הזאת נחקקה בלבנו לעד", יאמרו לימים בני הקבוצה.

אפיזודות ושביבים ממחנות החורף והקיץ

● נער בן 13 ממרקש התבקש על ידי המדריך ללבוש טלית-

קטן אך סירב בתוקף: "לא לבשתי מעולם טלית-קטן וגם עתה לא אלבש". לאחר 24 שעות בא וביקש לקנות טלית-קטן.

● נער נוסף, מיכאל מ., למרות שמלאו לו 13 שנה התעקש שלא להניח תפילין בשום פנים. בימים האחרונים של המחנה – שבר את עיקשותו והניח תפילין בפעם הראשונה.

* אביו של אלי בן ש. ממרקש סיפר לתמימים שבנו השתנה לחלוטין. הוא תובש כיפה כל העת, נוטל ידיו על יד המיטה ולפני האכילה, ומתפלל. עוד סיפר כי בנו מפציר בו כל העת לבוא לקזבלנקה בטענה שהוא מתגעגע לאווירת המחנה. הילד גם תבע מאביו שיבדוק את התפילין. האבא אמר שהוא מודה כי לא היה עושה מצוות אלה אבל הוא שמח שבנו כן עושה, ולכן בשביל לאמצו הוא מנסה לחקות את בנו בעשיית מצוות אלה.

● אמו של אלי אלפסי ממרקש סיפרה שהוא קם בבוקר ומתפלל, ומסתובב עם ה"חוט"ים" (כנראה שאף פעם לא ראתה את זה). בכמה מהפעמים ששוחח בטלפון עם המדריכים, בכה מרוב התרגשות.

● אלי בן דוד מסר להוריו שיותר הוא לא ייסע במכונית בשבת, וגם כשיש ביה"ס הוא ילך ברגל למרות המרחק, הוא נוטל ידיו ליד המיטה והשפיע גם על בן דודו לעשות כן. בנוסף, גם הביא אותו למועדון.

● אימא של עמרם ח. סיפרה שבנה אסר עליה הרבה דברים אך היא מקבלת זאת באהבה. הילד התלונן מדוע נגזר עליו ללמוד בבית ספר גויי. האימא מכהנת כמורה בבית-הספר "אליאנס" והילד ביקש ממנה רשימה של כל הילדים כדי שיוכל להנפיק לכולם תעודת חבר בצבאות ד'. הרבה ילדים בעיר שלא שהו במחנה הושפעו ממנו ומעוד ילדים שכן היו, ועתה מבקשים לרכוש טלית-קטן.

● מאיר בן יבגי, ילד יהודי גאה שהתחיל ללכת ברחוב עם כיפה וציצית בגלוי, נשאל על-ידי שכניו הערבים האם זה מודה

חדשה ללכת עם החוטים בחוץ. הוא נזהר בהוצאה בשבת ובכלל הודות להתעסקותו במבצעים הוא נעשה יותר ויותר דתי.

ולסיום – משהו פיקנטי:

מיכאל דיין, ילד מרוקאי, נסע לגרמניה יחד עם אביו. בשבת הראשונה לא הלך לבית הכנסת בגלל המרחק הרב שמאכסנייתם עד בית-הכנסת. לקראת השבת השניה הרעיש עולמות שהוא חייב ללכת לבית-כנסת. הסוף היה שהרב של העיר אירח אותו בשבת וכך יכל ללכת לבית-הכנסת. אביו של הילד כעס והטיח בו לאתר-מכן: לקחתי אותך אתי לגרמניה כדי שתשתנה ותשכח את כל השטויות שלמדת בקזבלנקה! הילד הפיקח השיב: "מה אעשה עד' נמצא גם בגרמניה..."

"ושייכלי חסדי לומר עלינו."

הרצינות הפנימית העסיסית של הבחורים ניכרה בלימודם, בפעולתם, ובייחוד בשאיפתם. די להציץ בכמה דו"חות ולראות את בקשותיהם:

● הננו מבקשים ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א שגזכה לגרום נחת-רוח לכ"ק אד"ש ע"י לימוד התורה והפצת המעיינות בפרט ויהדות בכלל. ושייכל כ"ק אד"ש לומר עלינו "ראו גידולים שגידלתי" בגאולה האמיתית והשלימה במהרה בימינו ממש.

לרגל מלאות שנה לשליחותנו מבקשים ברכה והצלחה מכ"ק שליט"א למילוי השליחות

ויהי רצון שכשם שסיימנו השלב הזה בשליחות כ"ק אד"ש, כן נזכה לגרום עוד נח"ר לכ"ק אד"ש ולגמור עוד שלבים עד השלב האחרון דגאולת משיח צדקנו, בקרוב בימינו נאו, ממש!!!

לחיות את הכל מחדש

רשמים מהתוועדות לרובל יובל העשרים לשליחות

עשרים שנה חלמו התלמידים השלוחים היו למורים ולמחנכים, לרבנים ולשלוחים. אי-שם עמוק בלב הזיכרונות היפים עדיין חרוטים, ועדיין משמשים כמקור אנרגיה חסידית בעיסוקיהם הנוכחיים.

עם התקרב יובל העשרים לשליחות, נפגשו התמימים להתוועדות חגיגת מיוחדת לציון היובל. בבסיס המרכזי של

ליובאוויטש, 770 הנצחי, ב'זאל' הקטן למעלה, נפגשו האישים והתרונוו הלבבות. ישבתי ביניהם עתה וקנאת סופרים פשטה ברגשותיי. ראיתי את השמחה המשותפת לכולם על עצם המפגש, האזנתי לערגה בה העלו את זיכרונותיהם, וקלטתי את עוצמת החוויה.

"רק אחרי שסיימנו את השנתיים במרוקו, הבנו, שהרבי

פשוט עשה לנו
טובה בשולחו
אותנו לקזבלנקה",
קרא אחד
המתוועדים וחבריו
החרוז החזיקו
אחריו בהסכמה
מלאה.

קשה היה לנתק
מבט מפניו של הרב
שלמה מטוסוב
שליט"א עתיד
המעש, שטרם
לבוא ולפגוש את
החיילים של הרבי,
ולשמוח יחדיו על
מסכת הפעולות
שהותירה חותמת

נאה בהיסטוריית הפצת המעיינות במרוקו.

עשרות בחורים עמדו מסביב לקבוצה והאזינו בקשב מיוחד, שעה שר' שלמה החל לומר את דברו. "כשבאתם למרוקו, נהייתם לשלוחים בפעם הראשונה. נהייתם מציאות חדשה – נולדתם בעולמה של שליחות. היום עשרים שנה אחרי, אתם בני עשרים של גיל השליחות. ו"בן עשרים לרדוף", כוח השליחות שניתן לכם היום מהרבי חזק בהרבה ובעל יכולת ביצוע איתן שלא בערך למה שידעתם בעבר. קחו אפוא את ההזדמנות צאו והאירו את העולם, והביאו להתגלותו של מלך המשיח!", סיים ר' שלמה את דבריו.

היו אלה חמש שעות מרתקות, מחכימות, ומקשרות – את כל הנוכחים – לרבי, למשימותיו, לעבודה היחידה שנותרה.